

"CROWE MNE" d.o.o.
Broj 119/25
Podgorica, 28.04. 2025 god.

**AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE
UNIQA ŽIVOTNO OSIGURANJE, PODGORICA**

**Finansijski izvještaji
31. decembar 2024. godine i
Izvještaj nezavisnog revizora
za 2024. godinu**

SADRŽAJ

	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1-5
Finansijski izvještaji:	
Bilans stanja na dan 31. decembra 2024.	6-7
Bilans uspjeha za godinu koja se završava 31. decembra 2024.	8-9
Bilans novčanih tokova godinu koja se završava 31. decembra 2024.	10
Izveštaj o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava 31. decembra 2024.	11
Napomene uz finansijske izvještaje	12 –54

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Uniqa životno osiguranje AD Podgorica

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Uniqa životno osiguranje AD Podgorica (u daljem tekstu: „Društvo“), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2024. godine, bilans uspjeha, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o novčanim tokovima za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala objelodanjivanja (u daljem tekstu: „finansijski izvještaji“).

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji istinito i objektivno prikazuju, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembar 2024. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Crnoj Gori i propisima Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje u Crnoj Gori.

Osnove za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, Zakonom o računovodstvu Crne Gore i međunarodnim standardima revizije (ISA) primjenjivim u Crnoj Gori. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku izvještaja koji je naslovljen *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*. Nezavisni smo od Društva u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Crnoj Gori, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima i IESBA Kodeksom.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našem profesionalnom rasuđivanju, od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Akcionarima Uniqa životno osiguranje AD Podgorica (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Odgovarajuća revizijska procedura
<i>Procjenjivanje tehničkih rezervi</i>	
Rezervisanja Društva na dan 31. decembra 2024. godine ukupno iznose EUR 9.751.472 (napomena 24) i najvećim dijelom se odnose na bruto matematička rezerva i druga tehnička rezervisanja životnih osiguranja u iznosu od EUR 9.630.878 i bruto tehničke rezerve u iznosu od EUR 113.896. Navedene rezerve odražavaju neizvjesnost koje su sastavni dio industrije osiguranja. Vrednovanje rezervisanja uključuje procjene u vezi sa neizvjesnošću ishoda, uglavnom u vezi sa ukupnim iznosom potrebnim za podmirenje obaveza, uključujući bilo kakve garancije osiguraniku. Društvo koristi aktuarske modele kao podršku izračuna tehničkih rezervi. Određivanje pretpostavki koje se koriste u izračunu tehničkih rezervi uključuje značajnu procjenu Rukovodstva i procjenu o neizvjesnim budućim ishodima. Različite ekonomske i neekonomske pretpostavke, kao što su stope inflacije ili trendovi vezani za sudske sporove, se koriste za procjene ovih tehničkih rezervi. Zbog značajnosti tehničkih rezervi, te njihove inherentne neizvjesnosti procjene, ovo područje smatramo ključnim revizijskim pitanjem	Stekli smo razumijevanje dizajna internih kontrola nad aktuarskim procesom koji uključuje izračun rezervacija za štete, proces korišćenja ekonomskih i aktuarskih pretpostavki, kao i proces izvođenja novčanih tokova. Takođe smo razmotrili pristup i metodologiju koju Društvo koristi za aktuarske analize koje uključuju poređenje procjena i stvarnih pokazatelja iz prethodnih perioda. Naša procjena je, po potrebi, uključila evaluaciju specifičnih ekonomskih i aktuarskih pretpostavki i razmatranje procjena Rukovodstva vezano za korištene pretpostavke, koje mogu varirati u zavisnosti od proizvoda i/ili karakteristika proizvoda, i takođe usklađenost modela sa Zakonom o računovodstvu i propisima Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje u Crnoj Gori. Posebno smo naše procedure usmjerili na modele koje smo smatrali materijalnim i kompleksnim i/ili zahtijevaju značajne procjene u vezi sa korištenim pretpostavkama, naročito dugoročnog dijela za poslove neživotnih usluga. Za sprovođenje naših revizorskih procedura, koristili smo usluge eksperta - aktuara. Nadalje, izvršili smo revizijske procedure kako bi procijenili da li modeli obezbjeđuju ispravan i potpun izračun tehničkih rezervi, uključujući i preračun rezultata ovog modela na odabranom uzorku. Naše revizorske procedure takođe su uključile test konzistentnosti ulaznih podataka korištenih za izračun „Nastalih, a neprijavljenih šteta“ (IBNR), nezavisan obračun IBNR rezervi koristeći različite metode i pretpostavke, kao i nezavisan preračun rezervi „Prijavljenih, ali neizmirenih šteta“ (RBNS) za anuitete i obračun matematičkih rezervi Ocijenili smo adekvatnost objelodanjivanja uključenih u napomeni 24 Rezervisanja priloženih finansijskih izvještaja sastavljenih u skladu sa Zakonom o računovodstvu i propisima Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje u Crnoj Gori.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)**Akcionarima Uniqa životno osiguranje AD Podgorica (nastavak)*****Ostale informacije sadržane u godišnjem izvještaju menadžmenta***

Ostale informacije se odnose na informacije sadržane u Godišnjem izvještaju menadžmenta, ali ne uključuje finansijske izvještaje i izveštaj revizora o njima. Rukovodstvo Društva je odgovorno za pripremu ostalih informacija u skladu sa propisima Crne Gore. Naše mišljenje o finansijskim izvještajima ne obuhvata ostale informacije. U vezi sa revizijom finansijskih izvještaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i time razmotrimo da li su ostale informacije usklađene u svim materijalno značajnim aspektima sa finansijskim izvještajima, sa našim saznanjima stečenim u toku revizije ili se na drugi način čine materijalno pogrešnim. Pored toga, izvršili smo procjenu da li su ostale informacije pripremljene, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore, posebno da li su ostale informacije u formalnom smislu u skladu sa zahtjevima i postupcima za pripremu ostalih informacija Zakona o računovodstvu Crne Gore u kontekstu materijalnosti, odnosno da li bi neko nepoštovanje ovih zahtjeva moglo uticati na prosuđivanja donijeta na osnovu ovih ostalih informacija.

Na osnovu sprovedenih procedura, u mjeri u kojoj smo u mogućnosti da ih ocijenimo, izvještavamo da:

1. ostale informacije koje opisuju činjenice koje su takođe prikazane u finansijskim izvještajima su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa finansijskim izvještajima; i
2. ostale informacije su pripremljene u skladu sa zahtjevima Zakona o računovodstvu Crne Gore.

Pored toga, naša odgovornost je da, na osnovu saznanja i razumijevanja Društva stečenih u reviziji, izvijestimo da li ostale informacije sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Na osnovu postupaka koje smo izvršili u vezi sa dobijenim ostalim informacijama, nismo utvrdili materijalno značajne pogrešne iskaze.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore i propisima Agencije za nadzor osiguranja koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje u Crnoj Gori, kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim za pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed prevare ili greške.

Prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Društva da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, ukoliko je potrebno, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim navedene.

Lica odgovorna za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)**Akcionarima Uniqa životno osiguranje AD Podgorica (nastavak)*****Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja***

Naš cilj je sticanje uvjerenja u razumnoj mjeri o tome da finansijski izvještaji, uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogreške izvještaje, nastale usljed prevare ili greške, i izdavanje izvještaja revizora koji sadrži naše mišljenje.

Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjerenja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, Zakonom o računovodstvu Crne Gore i međunarodnim standardima revizije primjenjivim u Crnoj Gori, uvijek otkriti materijalno pogrešne izvještaje ako takvi izvještaji postoje. Pogrešni izvještaji mogu da nastanu usljed prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Tokom obavljanja revizije u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, Zakonom o računovodstvu Crne Gore i međunarodnim standardima revizije primjenjivim u Crnoj Gori, mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Takođe:

- Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih izvještaja u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni izvještaji koji su rezultat prevare je veći nego za pogrešne izvještaje nastale usljed greške, zato što prevara može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola Društva.
- Vršimo ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i u kojoj mjeri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)**Akcionarima Uniqa životno osiguranje AD Podgorica (nastavak)*****Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)***

- Donosimo zaključak o prikladnosti primjene načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u svom izvještaju skrenemo pažnju na povezana objelodanjivanja u finansijskim izvještajima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posljedicu da imaju da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izvještaja, uključujući objelodanjivanja, i da li su u finansijskim izvještajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa licima ovlaštenim za upravljanje u vezi sa, između ostalog, planiranim obimom i vremenom revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje identifikujemo tokom naše revizije. Takođe, obezbjeđujemo licima ovlaštenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koja se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost, i gdje je to primjenjivo, odgovarajuće mjere zaštite.

Od pitanja saopštenih licima ovlaštenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuje javno objelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posljedice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Ovlašćeni revizor u angažovanju na reviziji na osnovu kog je sastavljen ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Đorđe Dimić.

Crowe MNE d.o.o. Podgorica
28. april 2025. godine

Đorđe Dimić, Ovlašćeni revizor

Vladimir Kavarić, Ovlašćeno lice

Naziv društva za osiguranje: UNIQA životno osiguranje
Sjedište: Podgorica
Vrsta osiguranja: 6511
Šifra djelatnosti: životno osiguranje

BILANS USPJEHA
od 01.01.2024. do 31.12.2024

grupa računa 1	2	Napomena 3	Iznos	
			Tekuća godina 4	Prethodna godina 5
	I POSLOVNI PRIHODI (1+2)		1.635.378,73	1.723.205,27
	1. Prihod od premije osiguranja i saosiguranja		1.617.320,13	1.606.435,77
750	1.1 Obračunate bruto premije osiguranja		1.656.868,25	1.639.285,71
752	1.2 Primljene premije saosiguranja		0,00	0,00
753	1.3 Primljene premije reosiguranja i premije reosiguranja iz cesije		0,00	0,00
754	1.4 Smanjenje za udjele saosiguravača u premijama osiguranja		0,00	0,00
755	1.5 Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja i za udjele retrocesionara u premijama		-40.845,57	-35.690,80
756	1.6 Promjene bruto prenosnih premija (+/-)		1.297,45	2.840,86
757	1.7 Promjene prenosnih premija za saosiguravajući dio (+/-)		0,00	0,00
758	1.8 Promjene prenosnih premija za reosiguravajući dio (+/-)		0,00	0,00
	2. Neto prihodi od ostalih usluga		38.058,62	116.769,50
760	2.1 Prihodi od usluga za obavljanje drugih poslova osiguranja		0,00	0,00
764	2.2 Prihod od ukinutih rezervisanja, osim tehničkih rezervisanja		9.380,65	56.264,27
768	2.3 Revalorizacioni poslovni prihodi		0,00	0,00
769	2.4 Prihodi od drugih usluga		28.677,97	60.505,23
	II POSLOVNI RASHODI (1+2+3)		1.188.561,41	1.281.075,25
	1. Rashodi naknada šteta		1.195.736,63	1.114.586,23
400	1.1 Obračunate bruto naknade šteta		1.208.470,54	1.109.052,33
	1.2 Troškovi vezani za isplatu šteta*		13.808,83	9.573,91
402	1.3 Umanjenje za prihode ostvarene iz bruto regresnih potraživanja		0,00	0,00
403	1.4 Udio u naknadama šteta iz prihvaćenih saosiguranja, reosiguranja i retrocesija		0,00	0,00
404	1.5 Umanjenje za udio saosiguravača, reosiguravača i retrocesionara u naknadama šteta		-15.960,62	0,00
405	1.6 Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete (+/-)		-11.330,77	-1.670,31
406	1.7 Promjene rezervisanja za nastale prijavljene štete za saosiguravajući i reosiguravajući dio (+/-)		0,00	0,00
407	1.8 Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete (+/-)		748,67	-2.369,70
408	1.9 Umanjenje za udjele saosiguravalaca i reosiguravača i retrocesionara u rezervisanjima za nastale		0,00	0,00
409	1.10 Promjene rezervisanja za troškove likvidacije šteta		0,00	0,00
	2. Rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja		-71.012,19	53.167,86
410, 411	2.1 Promjene rezervisanja za bonuse i popuste i storno (+/-)		0,00	0,00
412, 413, 414	2.2 Promjene matematičkih rezervisanja (+/-)		-71.012,19	53.167,86
415	2.3 Promjena rezervisanja za izravanje rizika (+/-)		0,00	0,00
416, 417	2.4 Promjena rezervisanja za prenosne premije (+/-)		0,00	0,00
418, 419	2.5 Promjena drugih tehničkih rezervisanja (+/-)		0,00	0,00
	3. Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja		63.836,95	113.321,16
420	3.1 Troškovi za prevenciju		0,00	0,00
421	3.2 Vatrogasni doprinos		0,00	0,00
422	3.3 Garantni fond		0,00	0,00
423	3.4 Troškovi nadzornog organa		0,00	0,00
424	3.5 Troškovi ispravke vrijednosti premije osiguranja		16.228,92	17.875,32
429	3.6 Drugi ostali neto troškovi osiguranja		31.168,99	28.372,33
460	3.7 Rezervacije za penzije, jubilarne nagrade i otpremnine povodom penzionisanja		16.439,04	67.073,51
463	3.8 Rezervacija za onerodne (štetne) ugovore		0,00	0,00
462, 469	3.9 Druge rezervacije		0,00	0,00
	III DOBITAK/GUBITAK - BRUTO POSLOVNI REZULTAT (I-II)		466.817,34	442.130,02
	IV TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA (1-2+3+4+5+6+7-8)*		597.165,74	557.288,27
	1. Troškovi sticanja osiguranja		248.625,48	248.889,46
	2. Promjene u razgraničenju troškovima sticanja osiguranja		0,00	0,00
	3. Amortizacija		4.242,52	9.628,22
	4. Troškovi rada		194.486,49	148.500,70
	4.1 Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih primanja zaposlenih		134.302,74	107.413,24
	4.3 Porezi i doprinosi na isplaćene zarade		45.074,49	38.499,37
	4.5 Drugi troškovi rada		15.109,26	2.588,09
	5. Materijalni troškovi		3.803,24	3.651,70
	5.1 Troškovi materijala za popravku i održavanje, otpis stnog inventara i usklađivanje		0,00	0,00
	5.2 Troškovi kancelarijskog materijala		0,00	0,00
	5.3 Troškovi energije		3.715,71	3.634,76
	5.4 Drugi troškovi materijala		87,53	16,94
	6. Ostali troškovi usluga		152.895,54	162.780,28
	6.1 Troškovi konsultantskih usluga (troškovi po ugovorima o djelu, ugovorima o autorskom radu,		22.663,52	28.239,36
	6.2 Zakupnine		13.973,65	13.824,52
	6.3 Troškovi platnog prometa i bankarskih usluga		17.688,51	18.322,99
	6.4 Premije osiguranja		1.107,90	2.446,80
	6.5 Troškovi reklame, propagande i reprezentacije		3.685,99	1.020,66
	6.6 Troškovi drugih usluga		93.775,97	98.925,95
	7. Drugi troškovi		5.132,70	646,65
706	8. Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja		12.020,23	16.808,74
	V DOBITAK/GUBITAK - NETO POSLOVNI REZULTAT (III-IV)		-130.348,40	-115.158,25
	VI FINANSUSKI REZULTAT OD ULAGANJA (3+6)		454.408,28	433.432,08

	1. Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		
770	1.1 Prihodi od kamata	337.549,79	309.646,06
771	1.2 Povećanje fer vrijednosti prilikom upotrebe posebnih pravila za obračunavanje rizika	337.549,79	309.646,06
772	1.3 Dobici od finansijskih sredstva i finansijskih obaveza	0,00	0,00
774	1.4 Prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku	0,00	0,00
775	1.5 Pozitivne kursne razlike	0,00	0,00
773, 776, 777	1.6 Drugi prihodi	0,00	0,00
	2. Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve	0,00	0,00
730	2.1 Rashodi od kamata	0,00	0,00
732	2.2 Gubici kod finansijskih sredstva i finansijskih obaveza	0,00	0,00
734	2.3 Rashodi od umanjenja vrijednosti	0,00	0,00
735	2.4 Negativne kursne razlike	0,00	0,00
731, 736, 737, 738, 739	2.5 Drugi finansijski rashodi	0,00	0,00
740, 741, 742, 743, 744, 745, 746	2.6 Rashodi nastali investiranjem tehničkih rezervi u investicione nekretnine	0,00	0,00
	3. Neto finansijski rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve (1-2)	337.549,79	309.646,06
	4. Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	161.655,95	133.544,11
770	4.1 Prihodi od kamata	148.920,62	133.544,11
772	4.2 Dobici od finansijskih sredstva i finansijskih obaveza	0,00	0,00
771, 774	4.3 Drugi prihodi od ulaganja	0,00	0,00
773	4.4 Prihodi od dividendi i drugih udjela u dobitku	0,00	0,00
775, 776, 777, 779	4.5 Drugi finansijski prihodi	0,00	0,00
780, 781, 782	4.6 Prihodi od ulaganja u investicione nekretnine	0,00	0,00
783, 784, 785	4.7 Drugi prihodi	12.735,33	0,00
	5. Rashodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	44.797,66	7.758,09
730	5.1 Rashodi od kamata	0,00	0,00
732	5.2 Gubici kod finansijskih sredstava i finansijskih obaveza	0,00	0,00
734	5.3 Rashodi od umanjenja vrijednosti	0,00	0,00
731, 733, 736, 737, 738	5.4 Drugi finansijski rashodi	0,00	0,00
740, 741, 742, 743, 744	5.5 Rashodi od amortizacije, vrednovanje po fer vrijednosti investicionih nekretnina	1.228,29	1.727,23
745, 746, 747	5.6 Rashodi za druge nekretnine	0,00	0,00
748, 749	5.7 Novčane kazne i odštete, drugi rashodi	0,00	0,00
	6. Neto finansijski rezultat od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi (4-5)	43.569,17	6.080,86
	VIII DOBITAK/GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRUE OPOREZIVANJA (V+VI)	116.858,49	125.786,02
	VIII POREZ NA DOBIT	324.059,88	320.273,83
820	1.1 Porez na dobit	36.533,22	36.654,15
823	1.2 Prihodi (rashodi) na ime odloženog poreza	36.533,22	36.654,15
	IX NETO DOBIT/GUBITAK ZA POSLOVNU GODINU (+/-)	0,00	0,00
	X RASPODJELA NETO DOBITI	287.526,86	283.619,68
830, 831, 832, 833, 834, 839	1. Raspodjela neto dobiti	0,00	0,00
	XI ZARADA PO AKCIJI	0,00	0,00

U Podgorici, 31.03.2025

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa:
Ivana Komnenić

Ivana Komnenić

Izvršni direktor: Boris Đurović

Boris Đurović

Naziv društva za osiguranje: UNIQA životno osiguranje
 Sjedište: Podgorica
 Vrsta osiguranja: životno osiguranje
 Šifra djelatnosti: 6511

BILANS STANJA
 od 01.01.2024. do 31.12.2024

AKTIVA

grupa računa	POZICIJA	Napomena	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	A. Nematerijalna imovina (A.1+A.2+A.3+A.4)		-	-
000	A.1.Gudvil		-	-
002,003,004	A.2.Druga dugoročna nematerijalna imovina		125.220,75	125.220,75
005,006	A.3.Potraživanja po osnovu datih avansa za dugoročna nematerijalna ulaganja i aktivna vremenska razgraničenja		-	-
008,009	A.4. Umanjenje i ispravka vrijednosti nematerijalnih ulaganja (+/-)		(125.220,75)	(125.220,75)
	B. Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja (B.1+B.2+B.3+B.4+B.5)		34.162,66	52.088,47
010	B.1.Zemljište i objekti za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		32.015,44	46.717,97
011, 012	B.2.Oprema i sitan inventar za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		176.475,95	184.119,11
013	B.3.Potraživanja po osnovu datih avansa za nekretnine, postrojenja i opremu za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		-	-
014,015, 016	B.4.Nekretnine, postrojenja i oprema za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja u izgradnji		2.246,80	-
019	B.5.Ispravka vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja (+/-)		(176.575,53)	(178.748,61)
	C. Dugoročna finansijska ulaganja (C1+C2)		11.056.398,02	12.377.048,33
	C1. Dugoročna finansijska ulaganja kapitala i tehničkih rezervi		11.056.398,02	12.377.048,33
020,030,040,050,06	C1.1.Hartije od vrijednosti		11.056.398,02	12.377.048,33
021,031,041,051,06	C1.2.Obveznice,odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti		-	-
022,032,042,052,06	C1.3.Akcije		-	-
023,033,043,053,06	C1.4. Ulaganja u investicione fondove		-	-
024,034,044,054,06	C1.5.Dugoročni depoziti i druga dugoročna finansijska ulaganja		-	-
025,035,045,055,06	C1.6.Investicione nekretnine i druge nekretnine, postrojenja i oprema, koji nisu namijenjeni za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja		-	-
026	C1.7 Udjeli i učešća u društvima		-	-
027	C1.8 Dugoročna poslovna potraživanja i druga dugoročna potraživanja		-	-
028,036,046,056,06	C1.9 Izvedeni finansijski instrumenti		-	-
029,037,047,057,06	C1.10 Druga dugoročna finansijska ulaganja		-	-
038,048,058,068,07	C1.11 Stalna imovina koja se drži za prodaju		-	-
	C2. Dugoročna finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva		-	-
080,081,083,084,08	C2.1.Akcije, dužničke hartije od vrijednosti i izvedeni finansijski instrumenti u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana		-	-
082	C2.2.Depoziti kod grupe banaka,kod pridruženih banaka i kod zajednički kontrolisanih banaka		-	-
086,087	C2.3.Druga finansijska ulaganja u grupu društava, pridružena i zajednički kontrolisana društva		-	-
	D.Kratkoročna finansijska ulaganja (D.1+D.2+D.3)		2.800.158,87	1.448.303,33
180,182,184	D.1 Hartije od vrijednosti		2.150.158,87	648.303,33
181,183,185	D.2 Kratkoročni depoziti kod banaka		650.000,00	800.000,00
186	D.3 Izvedeni finansijski instrumenti i druga kratkoročna finansijska ulaganja		-	-
	E. Kratkoročna sredstva (E.1+E.2+E.3)		373.226,36	175.134,89
11	E.1 Gotovinska sredstva		238.514,36	62.135,26
	E.2 Kratkoročna potraživanja		134.712,00	112.999,63
12	E.2.1 Kratkoročna potraživanja iz neposrednih poslova osiguranja		101.549,81	86.440,02
13	E.2.2 Kratkoročna potraživanja za premije reosiguranja i saosiguranja		-	-
14	E.2.3 Kratkoročna potraživanja za udjele u naknadama šteta		4.419,50	-
15	E.2.4 Druga kratkoročna potraživanja iz poslova osiguranja		-	-
16	E.2.5 Kratkoročna potraživanja iz finansiranja		-	18,58
17	E.2.6 Druga kratkoročna potraživanja		28.742,69	26.541,03
310,311,319,320,32	E.3 Zaliha materijala i sitnog inventara		-	-

9702, 9712, 9721, 9732, 9742, 9808, 9812, 9822, 9832, 9842, 9852, 9862, 9872, 9882, 9892	F. Udio reosiguravača u tehničkim rezervama			4.365,72	4.365,72
	G. Aktivna vremenska razgraničenja			137.974,88	146.998,85
192	G.1 Odloženi troškovi sticanja osiguranja			-	-
190, 193, 194, 195, 196, 198	G.2 Ostala aktivna vremenska razgraničenja			137.974,88	146.998,85
	H. Odložena poreska sredstva			-	-
	UKUPNO AKTIVA			14.406.286,51	14.203.939,59
PASIVA					
grupa računa	POZICIJA	Napomena	Iznos	Iznos	
			Tekuća godina	Tekuća godina	
1	2	3	4	4	
	A. Osnovni kapital (A.1+A.2)				
900	A.1 Akcijski kapital-obične akcije		5.225.837,11	5.225.837,11	
901	A.2 Akcijski kapital- povlašćene akcije		5.225.837,11	5.225.837,11	
	B. Rezerve (B.1+B.2+B.3+B.4+B.5)				
910	B.1 Kapitalne rezerve		(913.130,43)	(1.200.657,09)	
911	B.2 Rezerve iz dobiti		-	-	
	B.2.1 Zakonske rezerve		-	-	
	B.2.2 Rezerve ze sopstvene akcije		-	-	
	B.2.3 Statutarne rezerve		-	-	
	B.2.4 Ostale rezerve iz dobitka		-	-	
919	B.3 Sopstvene akcije		-	-	
940-949	B.4 Revalorizacione rezerve		-	-	
	B.5 Prenesena i nerasporedjena dobit/gubitak (+/-)		(913.130,43)	(1.200.657,09)	
920-925	B.5.1 Prenesena dobit/gubitak iz prethodnih godina (+/-)		(1.200.657,09)	(1.484.276,77)	
921-926	B.5.2 Neraspoređena dobit/ gubitak tekuće poslovne godine (+/-)		287.526,66	283.619,68	
	C. Rezervisanja (C.1+C.2+C.3)		9.751.472,31	9.834.325,74	
	C.1 Bruto tehničke rezerve		113.896,46	125.776,01	
980	C.1.1 Bruto prenosne premije		20.201,91	21.499,36	
982	C.1.2 Bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete		71.513,73	82.844,50	
983	C.1.3 Bruto rezervisanja za nastale i neprijavljene štete		22.180,82	21.432,15	
984	C.1.4 Bruto rezervisanja za troškove likvidacije šteta		-	-	
985	C.1.5 Bruto rezervisanja za izravnjanje rizika		-	-	
981, 986,987,988,989	C.1.6 Bruto ostala druga osiguravajuća tehnička rezervisanja		-	-	
	C.2. Matematička rezerva i druga tehnička rezervisanja životnih osiguranja		9.630.878,32	9.701.890,51	
970	C.2.1 Bruto matematička rezervisanja za životna osiguranja		9.272.099,65	9.307.051,80	
971	C.2.2 Bruto matematička rezervisanja za životna osiguranja kod kojih ugovarač osiguranja preuzima rizik ulaganja		-	-	
973	C.2.3 Bruto matematička rezervisanja za druge vrste osiguranja za koje je potrebno formirati matematička rezervisanja		-	-	
974	C.2.4 Bruto rezervisanja za učešće u dobiti		358.778,67	394.838,71	
	C.3 Ostala rezervisanja		6.697,53	6.659,22	
960	C.3.1 Rezervisanja za penzije, jubilarne nagrade i otpremnine		6.697,53	6.659,22	
961.962.963.967	C.3.2 Ostala rezervisanja, osim tehničkih rezervisanja		-	-	
	D. Kratkoročne obaveze (D.1+D.2+D.3+D.4+D.5+D.6+D.7)		271.465,61	282.991,89	
22	D.1 Kratkoročne obaveze iz neposrednih poslova osiguranja		101.699,96	113.061,66	
23	D.2 Kratkoročne obaveze za premije iz saosiguranja i reosiguranja		-	2.073,44	
24	D.3 Kratkoročne obaveze za udjele u iznosima šteta		-	-	
25	D.4 Druge kratkoročne obaveze iz poslova osiguranja		152.092,45	152.724,66	
26	D.5 Kratkoročne obaveze iz finansiranja		-	-	
21	D.6 Kratkoročne obaveze prema zaposlenima		456,72	167,06	
27, 28	D.7 Druge kratkoročne obaveze i izvedeni finansijski instrumenti		17.216,48	14.965,07	
	E. Dugoročne obaveze iz finansiranja i poslovanja (E.1+E.2+E.3+E.4)		25.089,82	38.499,83	
951	E.1 Obaveze prema bankama		-	-	
954	E.2 Obaveze po izdatim hartijama od vrijednosti		-	-	
952,953,955,956	E.3 Druge finansijske obaveze		-	-	
957	E.4 Obaveze za odloženi porez		23.990,45	37.400,46	
969	F. Pasivna vremenska razgraničenja		1.099,37	1.099,37	
	UKUPNO PASIVA		45.552,09	22.942,11	
			14.406.286,51	14.203.939,59	

U Podgorici, 31.03.2025

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa:

Ivana Komnenić

Izvršni direktor: Boris Đurović

B.Đurović

Naziv društva za osiguranje: UNIQA životno osiguranje
 Sjedište: Podgorica
 Vrsta osiguranja: životno osiguranje
 Šifra djelatnosti: 6511

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
 od 01.01.2024. do 31.12.2024

Pozicija	Uplaćeni	Revalorirani	Revalorirani	Ostale	Zakonski	Statutar	Ostale	Neraspoređene	Ukupno
Stanje na dan 1. januar prethodne godine	5.225.837,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1.484.277,02	3.741.560,09
Ispravka greški prethodnog perioda	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Promjena računovodstvenih politika	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Stanje na dan 1. januar prethodne godine (prepravljeno)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Realizovani dobitci/gubici od finansijske imovine raspoložive za prodaju	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostali dobitci/gubici priznati direktno i kapitalu i rezervama	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dobitak/gubitak prethodnog perioda	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	283.619,68	283.619,68
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dividende	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Prenos dobiti u rezerve	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Stanje na dan 31. decembar prethodne godine	5.225.837,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1.200.657,34	4.025.179,77
Stanje na dan 1. januar tekuće godine	5.225.837,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1.200.657,34	4.025.179,77
Ispravka greški prethodnog razdoblja	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Promjena računovodstvenih politika	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Stanje na dan 1. januar prethodne godine (prepravljeno)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Realizovani dobitci/gubici od finansijske imovine raspoložive za prodaju	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostali gubici/dobici priznati direktno i kapitalu i rezervama	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	287.526,66	287.526,66
Dobitak/gubitak tekućeg perioda	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Povećanje/smanjenje osnovnog kapitala	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dividende	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Prenos dobiti u rezerve	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Stanje na dan 31. decembar tekuće godine	5.225.837,11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-913.130,68	4.312.706,43

U Podgorici, 31.03.2025

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa:
 Ivana Komnenić

Izvršni direktor: Boris Đurović

Boris

Naziv društva za osiguranje: UNIQA životno osiguranje
 Sjedište: Podgorica
 Vrsta osiguranja: životno osiguranje
 Šifra djelatnosti: Podgorica

BILANS NOVČANIH TOKOVA
 od 01.01.2024. do 31.12.2024

	POZICIA 1	Napomena 2	Iznos	
			Tekuća godina 3,00	Prethodna godina 4,00
A	Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti			
1	Priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		1.621.423,07	1.690.802,98
	Prilivi od premija (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja)		1.621.036,21	1.690.730,80
	Prilivi od učešća u naknadi štete (saosiguranje i reosiguranje)		0,00	0,00
	Prilivi po osnovu ostalih poslovnih prihoda		0,00	72,18
	Prilivi po osnovu vanrednih prihoda		386,86	0,00
2	Odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		1.901.257,24	1.937.677,71
	Odlivi po osnovu naknada šteta (iz osiguranja, saosiguranja i reosiguranja)		1.214.590,01	1.109.052,38
	Odlivi po osnovu premija (saosiguranja, reosiguranja, kao i provizija po osnovu reosiguranja i saosiguranja)		19.357,66	19.262,61
	Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda		355.191,31	306.732,92
	Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina		85.637,74	102.596,01
	Odlivi po osnovu zakupnina		12.226,93	11.790,30
	Odlivi po osnovu provizija (zastupnicima i posrednicima)		13.759,87	21.681,06
	Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja		200.493,72	366.562,43
	Odlivi po osnovu vanrednih prihoda rashoda		0,00	0,00
3	Neto promjena gotovine iz poslovnih djelatnosti		-279.834,17	-246.874,73
B	Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja		0,00	0,00
1	Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja		2.267.040,67	818.321,85
	Prilivi od prodaje hartija od vrijednosti		0,00	0,00
	Prilivi od ulaganja u hartije od vrijednosti		1.063.106,18	397.527,81
	Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja i osnovnih sredstava		0,00	0,00
	Prilivi od zakupnina		0,00	0,00
	Ostali prilivi iz aktivnosti investiranja		1.203.934,49	420.794,04
2	Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja		1.810.827,40	676.191,81
	Odlivi po osnovu ulaganja u hartije od vrijednosti koje su izdate od strane Crne Gore		760.827,40	376.191,81
	Odlivi po osnovu ulaganja u hartije od vrijednosti koje su izdate od strane Centralnih banaka i Vlada stranih zemalja		0,00	0,00
	Odlivi po osnovu ulaganja u obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti kojima se trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti		0,00	0,00
	Odlivi po osnovu ulaganja u obveznice, odnosno druge dužničke hartije od vrijednosti kojima se ne trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti		0,00	0,00
	Odlivi po osnovu ulaganja u akcije kojima se trguje na organizovanom tržištu hartija od vrijednosti		0,00	0,00
	Odlivi po osnovu deponovanja i ulaganja kod banaka sa sjedištem u Crnoj Gori		1.050.000,00	300.000,00
	Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja i ostalih sredstava		0,00	0,00
	Ostali odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja		0,00	0,00
3	Neto promjena gotovine iz aktivnosti investiranja		456.213,27	142.130,04
C	Novčani tokovi iz aktivnosti finansiranja		0,00	0,00
1	Prilivi iz aktivnosti finansiranja		0,00	0,00
	Priliv po osnovu izvršenih uplata kapitala		0,00	0,00
	Priliv po osnovu dugoročnih kredita		0,00	0,00
	Priliv po osnovu kratkoročnih kredita		0,00	0,00
	Ostali prilivi po osnovu aktivnosti finansiranja		0,00	0,00
2	Odliv iz aktivnosti finansiranja		0,00	0,00
	Odliv po osnovu otkupa sopstvenih akcija		0,00	0,00
	Odliv po osnovu dugoročnih kredita		0,00	0,00
	Odliv po osnovu kratkoročnih kredita		0,00	0,00
	Ostali odlivi po osnovu aktivnosti finansiranja		0,00	0,00
3	Neto promjena gotovine iz aktivnosti finansiranja		0,00	0,00
D	Neto promjena gotovine		176.379,10	-104.744,69
	GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA		238.514,36	62.135,26
	GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA		62.135,26	166.879,95

U Podgorici, 31.03.2025

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa:
 Ivana Komnenić

Ivana Komnenić

Izvršni direktor: Boris Đurović

B. Đurović

1. OSNIVANJE I DJELATNOST

Uniqa životno osiguranje a.d. Podgorica (u daljem tekstu "Društvo") je osnovano kao Akcionarsko društvo za osiguranje imovine i lica "Zepter osiguranje", Podgorica, a osnovali su ga "Zepter osiguranje" a.d, Beograd i fizičko lice Žarko Džomba iz Beograda u skladu sa Ugovorom o osnivanju od 11. novembra 2002. godine.

Vlada Republike Crne Gore, Ministarstvo finansija, Rješenjem br. 02-3076/1 od 13. juna 2003. godine, izdalo je Društvu dozvolu za rad. Društvo je registrovano u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici 24. juna 2003. godine pod registarskim brojem 4-0006984/001 kada je i zvanično počelo sa radom.

U skladu sa promjenom u vlasničkoj strukturi osnivača Društva, Društvo je 15. februara 2008. godine promijenilo ime iz Akcionarsko društvo za osiguranje imovine i lica "Zepter osiguranje" u Akcionarsko društvo za osiguranje „Uniqa životno osiguranje“. Vlasnici Društva su UNIQA International AG, Austrija i Uniqa Životno osiguranje a.d. za osiguranje, Beograd.

Osnovnu djelatnost Društva predstavljaju poslovi osiguranja života.

Sjedište Društva je u Podgorici, Bulevar Džordža Vašingtona 98/4.

U sastavu Društva, kao njegovi organizacioni dijelovi, funkcioniše 12 podružnica na teritoriji Crne Gore i to u: Podgorici, Nikšiću, Beranama, Bijelom Polju, Pljevljima, Rožajama, Herceg Novom, Kotoru, Tivtu, Baru, Budvi i Ulcinju.

Na dan 31.12.2024. godine, Društvo je imalo 93 zaposlenih (2023: 89).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

2.1. Osnova za sastavljanje

Društvo ima obavezu da vodi svoje evidencije i sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa Zakonom o računovodstvu („Sl. list RCG“, br. 052/16, br. 145/21 i 152/22), Zakonom o osiguranju („Sl. list RCG“ br. 19/07, 53/09, 40/11, 45/12, 06/13, 55/16, 146/21 i 34/2024), Pravilnikom o kontnom okviru društva za osiguranje („Sl. list RCG“ br. 63/10 i 78/15) i ostalim relevantnim podzakonskim aktima Agencije za nadzor osiguranja, kao i ostalom primjenjivom zakonskom regulativom u Crnoj Gori.

Zakon o računovodstvu Crne Gore (Sl. List CG br. 052/16, br. 145/21 i 152/22) zahtijeva da Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“) i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja („MSFI“) objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde moraju biti usvojeni i objavljeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore koji je od odgovarajućeg organa Međunarodne federacije računovođa (IFAC) dobio pravo na prevod i objavljivanje. Stoga su u primjeni samo MSFI i MRS zvanično usvojeni i objavljeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore. Posljednji MSFI i MRS koji su zvanično prevedeni su iz 2009. godine (sa izuzetkom MSFI 7), kao i MSFI 10, 11, 12 i 13 koji se primjenjuju od 2013. godine. Priloženi finansijski izvještaji su sastavljeni u propisanoj formi obrazaca finansijskih iskaza („Sl. list CG“, br. 5/11). Imajući u vidu razlike između navedenih regulativa koje regulišu izvještavanje Društava za osiguranje, ovi finansijski izvještaji odstupaju od MSFI u sljedećem:

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA (nastavak)

2.1. Osnova za sastavljanje (nastavak)

- 1) Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom od strane Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore koji u pojedinim djelovima odstupa od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa MRS 1 - „Prikazivanje finansijskih iskaza“. Pored toga, navedeni finansijski izvještaji ne uključuju sva objelodanjivanja koja se zahtijevaju u skladu sa MSFI 4 - Ugovori o osiguranju.
- 2) Obračun tehničkih rezervi se vrši u skladu sa internim Pravilnicima i Procedurama Društva donijetim u skladu sa Pravilnikom o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja tehničkih rezervi za rezervisane štete propisanim od strane Agencije za nadzor osiguranja.

Shodno navedenom, priloženi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljeni u saglasnosti sa MSFI i MRS. Društvo je u sastavljanju svojih finansijskih izvještaja primjenjivalo računovodstvene politike koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore. Usvojene računovodstvene politike korišćene za pripremu finansijskih izvještaja za 31.12.2024. godine konzistentne su sa računovodstvenim politikama primjenjenim u prethodnoj finansijskoj godini.

2.2. Pravila procjenjivanja

Finansijski izvještaji su sastavljeni na osnovu procjenjivanja istorijske vrijednosti osim finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju koji se procjenjuju po fer vrijednosti. Ostala finansijska imovina i obaveze iskazani su po amortizovanoj vrijednosti, umanjenoj za odgovarajuće ispravke vrijednosti.

2.3 Korišćenje procjena i ključnih pretpostavki

Priprema finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji zahtijeva od rukovodstva donošenje procjena i pretpostavki koje utiču na primjenu politika i iskazane iznose imovine, obaveza, prihoda i rashoda. Procjene i uz njih vezane pretpostavke zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim činjenicama za koje se smatra da su razumni u datim uslovima i uz raspoložive informacije na datum izrade finansijskih izvještaja, a koje čine osnovu za procjenjivanje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza koja nije lako utvrdiva iz drugih izvora. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena. Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se preispituju. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena i u budućim razdobljima, ako izmjena utiče i na njih. Najznačajnije procjene vezane uz finansijske izvještaje Društva odnose se na formiranje rezervi. Društvo ima relativno konzervativan pristup formiranju rezervi i primjenjuje propise Agencije za nadzor osiguranja.

Rukovodstvo vjeruje da je postojeći nivo rezervi adekvatan. Upravljanje rizikom osiguranja je detaljno opisano u napomeni 6.2. nadzor osiguranja.

2.4. Uporedni podaci

Društvo je prikazalo uporedne podatke za bilans uspjeha za period od 01. januara do 31. decembra – bilans stanja, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans novčanih tokova za godinu koja se završava 31. decembra 2024. godine.

2.5. Koncept nastavka poslovanja

Finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, koji pretpostavlja da će Društvo nastaviti da posluje tokom neograničenog vremenskog perioda u predvidljivoj budućnosti.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Pri sastavljanju finansijskih izvještaja Društva, primjenjivane su računovodstvene politike koje su konzistentne sa računovodstvenim politikama primijenjenim u prethodnoj finansijskoj godini.

3.1. Preračunavanje stranih valuta

(a) Transakcije i stanja

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primjenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije prema kursnoj listi Centralne banke Crne Gore. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u bilansu uspjeha.

(b) Funkcionalna i valuta prikazivanja

Stavke uključene u finansijske izvještaje Društva se odmjeravaju korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kom Društvo posluje (funkcionalna valuta). Ovi finansijski izvještaji su prikazani u eurima ("EUR") koji predstavljaju funkcionalnu valutu i valutu prikazivanja finansijskih izvještaja Društva (izvještajna valuta).

3.2. Klasifikacija ugovora

Ugovori kojima Društvo preuzima značajan rizik osiguranja od druge strane (ugovarač osiguranja) prihvatajući da nadoknadi štetu ugovaraču polise ili drugom korisniku osiguranja ako nastupi određeni neizvjesni budući događaj (osigurani događaj) koji negativno utiče na ugovarača polise ili drugog korisnika osiguranja klasifikuju se kao ugovori o osiguranju. Takvi ugovori mogu sadržati i finansijski rizik. U vidu opštih uslova, Grupa kao značajan osiguravajući rizik definiše mogućnost plaćanja naknada prilikom nastanka osiguranog događaja koje bi iznosile barem 5 puta više od obaveza za naknade u slučaju da se osigurani događaj nije dogodio.

Rizik osiguranja razlikuje se od finansijskog rizika. Finansijski rizik je rizik moguće buduće promjene jedne ili više varijabli: kamatnih stopa, cijena hartija od vrijednosti, cijena roba, kursa stranih valuta, indeksa cijena ili stopa, kreditnog rejtinga ili kreditnih indeksa ili drugih varijabli, uz uslov da u slučaju nefinansijske varijable ta varijabla nije specifična za jednu ugovornu stranu. Ugovori o osiguranju takođe mogu donekle prenositi finansijski rizik.

Ugovori u kojima prenos rizika osiguranja s ugovarača polise na društvo nije značajan, klasifikovani su kao ugovori o ulaganju. Na datum bilansa stanja Društvo nije imalo ugovora o ulaganju.

Društvo u svom portfelju ima dugoročne ugovore o osiguranju (osiguranje života za slučaj doživljenja i mješovito osiguranje života za slučaj smrti i doživljenja) i riziko osiguranja (osiguranja života za slučaj smrti) koja mogu biti i kratkoročna i dugoročna osiguranja.

3.3. Prihodi od premije osiguranja i saosiguranja

Prihodi od premije osiguranja i saosiguranja životnog osiguranja predstavljaju iznosi fakturisane premije, koju osiguranik plaća osiguravaču na osnovu ugovora o osiguranju. Visina premije utvrđena je tarifom premije prema vrsti osiguranja. Tarifnu politiku usvojio je Upravni odbor Društva.

Premija se sastoji od funkcionalne premije i režijskog dodatka. Funkcionalna premija se odnosi na tehničku premiju, budući da Društvo, u skladu sa svojim internim aktima, ne izdvaja doprinos za preventivu. Režijski dodatak koristi se za pokriće troškova za sprovođenje osiguranja. Maksimalnu stopu režijskog dodatka utvrđuje organ određen statutom Društva.

Neto prihodi od premija osiguranja obračunati su iz bruto premija osiguranja, koja je umanjena za udio reosiguranja i korigovana za promjenu bruto prenosne premije i promjenu učešća reosiguravača u prenosnoj premiji.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.4. Rashodi naknada šteta i ugovorenih iznosa

Rashodi naknada šteta i ugovornih iznosa predstavljaju rashode za isplatu šteta i ugovorenih iznosa koji se utvrđuju na osnovu ugovora, akata poslovne politike, odnosno opštih akata Društva. Ovi rashodi uključuju i rashode procjene šteta i druge rashode definisane aktima Društva.

Neto rashodi naknada šteta obračunati su iz bruto naknada štete, koja je uvećana za troškove vezane za isplatu šteta, umanjena za udio reosiguranja, i korigovana za promjenu bruto rezervisanja za štete i učešće reosiguranja u tim rezervacijama.

3.5. Rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja (dugoročna rezervisanja)

Rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja se odnose na promjene matematičke rezerve. Matematička rezerva osiguranja života je obračunata Zillmer prospektivnom metodom u skladu sa principima aktuarske matematike.

Pripadajuća dobit osiguranja života predstavlja iznose na koje osiguranici imaju pravo po osnovu učešća u dobiti iz ugovora o osiguranju života.

3.6. Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja

Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja obuhvataju troškove nadzornog organa, troškove ispravke vrijednosti premije osiguranja, rezervacije za otpremnine povodom penzionisanja i druge rezervacije.

3.7. Troškovi sprovođenja osiguranja

Troškovi sprovođenja osiguranja obuhvataju rashode koji proističu iz uobičajenih aktivnosti Društva. Ove poslovne rashode čine rashodi za obavljanje djelatnosti osiguranja kao što su materijalni troškovi, zakupnine, amortizacija, bruto zarade, provizija zastupnicima za prodane premije osiguranja, reklama, reprezentacija i drugo.

Troškovi pribave uključuju sve direktne troškove koji nastaju kod zaključivanja ugovora o osiguranju kao što su troškovi osoblja zaposlenog u prodaji, troškovi provizije, te troškovi marketinga i ostale troškove koji se odnose na pribavu osiguranja. Troškovi provizije za životno osiguranje priznaju se po naplati i isplaćuju se avansno, što je u skladu s povezanim načelom priznavanja prihoda.

Društvo je u skladu sa ugovorima osoblja kao i ugovorima sa zastupnicima i posrednicima, a na osnovu klauzule ugovora o pravu Društva o povratu provizije ukoliko se raskine ugovor o osiguranju, izvršilo priznavanje avansno isplaćene provizije koja se odnosi na naredne obračunske periode.

Troškovi sprovođenja osiguranja umanjuju se za troškove provizija iz reosiguranja.

3.8. Finansijski prihodi i rashodi

Dobici od ulaganja obuhvataju prihode po osnovu kamate na finansijska sredstva i vrijednosno prilagođavanje ulaganja.

Prihodi i rashodi po osnovu kamata i drugi troškovi pozajmljivanja knjiže se u korist i na teret obračunskog perioda na koji se odnose.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.9. Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se inicijalno priznaje po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za sve troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne ispravnosti.

Nematerijalna imovina se vrednuje po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti i kumulativne gubitke zbog obezvređenja.

Amortizacija nematerijalne imovine se obračunava na nabavnu vrijednost sredstva na početku godine, kao i na sredstva stavljena u upotrebu tokom godine, primjenom proporcionalnog metoda. Primijenjene stope su sljedeće:

	Korisni vijek trajanja	%
Nematerijalna ulaganja	5	20%

3.10. Nekretnine i oprema

Nekretnine i oprema obuhvataju ona sredstva koja su potrebna za neposredno obavljanje djelatnosti osiguranja i čiji je očekivani korisni vijek upotrebe duži od jedne godine.

Nekretnine i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini vrijednost po fakturi dobavljača, uvećana za sve troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Naknadni troškovi su troškovi zamjene djelova (ugradnja novih rezervnih djelova), remonta i generalnih popravki i priznaju se kao povećanje sadašnje vrijednosti ako je vjerovatno da će po tom osnovu doći do priliva budućih ekonomskih koristi i ako se ti troškovi mogu pouzdano izmjeriti.

Troškovi nastali po osnovu tekućeg održavanja nekretnina i opreme, zamjena i ugradnja sitnih rezervnih djelova i potrošnog materijala, kao i troškovi svakodnevnih popravki opreme, smatraju se rashodom perioda u kom su nastali.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje opreme i nematerijalnih ulaganja, iskazuju se u bilansu uspjeha kao dio ostalih poslovnih prihoda ili ostalih poslovnih rashoda.

Amortizacija nekretnina i opreme se obračunava na nabavnu vrijednost na početku godine kao i na nematerijalna ulaganja i opremu stavljenu u upotrebu tokom godine, primjenom proporcionalnog metoda. Primijenjene stope su sljedeće:

	Korisni vijek trajanja	%
Automobili	6	16,67%
Ostala oprema	5 – 8	12,50 – 20,00%
Kancelarijski namještaj	8 – 11	9,09 – 12,50%
Kompjuterska i ostala oprema	4	14,00% - 25,00%

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.10. Nekretnine i oprema (nastavak)

Upotrebni vijek trajanja nekretnina i opreme preispituje se periodično i ako su očekivanja zasnovana na novim procjenama značajno različita od prethodnih, obračun troškova amortizacije za i budući period se koriguje.

U skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica metod obračuna amortizacije za poreske svrhe se razlikuje od metoda obračuna amortizacije za računovodstvene svrhe. Naime, amortizacija opreme za poreske svrhe obračunava se primjenom regresivnog metoda.

3.11. Finansijski instrumenti

Finansijska sredstva i obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Društva od momenta kada je Društvo ugovornim odredbama vezano za instrument.

Klasifikacija i priznavanje

Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sljedeće kategorije:

- krediti i potraživanja,
- finansijska sredstva koja se drže do dospelja.

Klasifikacija zavisi od namjere s kojom su finansijska sredstva i obaveze stečeni. Rukovodstvo određuje klasifikaciju finansijskih sredstava i finansijskih obaveza prilikom početnog priznavanja i ukoliko je prikladno, ponovo je procjenjuje na svaki datum bilansa stanja.

Finansijska sredstva i obaveze početno se priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za (u slučaju finansijskih sredstava i finansijskih obaveza koje nisu prikazane po fer vrijednosti u bilansu uspjeha), transakcijske troškove, koji se direktno povezuju sa sticanjem ili izdavanjem finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza.

Kredit (pozajmice) i potraživanja

Kredit i potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi duži od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva. U bilansu stanja Društva kredit i potraživanja obuhvataju dugoročne finansijske plasmane, kratkoročna potraživanja, kratkoročne finansijske plasmane i gotovinu i gotovinske ekvivalente.

Depoziti kod banaka klasifikovani su kao kredit i potraživanja i vrednuju se po amortizacionoj vrijednosti umanjenoj za gubitke po osnovu obezvrjeđenja.

Potraživanja za premiju čine potraživanja za fakturisane iznose premija osiguranja koja nisu naplaćena na dan bilansiranja kao i druga potraživanja od kupaca.

Potraživanja se procjenjuju po nominalnoj vrijednosti umanjenoj indirektno za iznos vjerovatne nenaplativosti potraživanja, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Finansijski instrumenti (nastavak)

Finansijska sredstva koja se drže do dospjeća

Ulaganja koja se drže do dospjeća su nederivatna finansijska sredstva koja imaju fiksna ili odrediva plaćanja i fiksno dospjeće, za koje Društvo ima pozitivnu namjeru i sposobnost držanja do dospjeća. Svaka prodaja ili reklasifikacija značajnijeg iznosa unutar ulaganja koja se drže do dospjeća, uzrokovala bi reklasifikaciju ukupnog portfelja ulaganja koja se drže do dospjeća u sredstva raspoloživa za prodaju te onemogućila Društvu klasifikaciju vrijednosnih papira u kategoriju ulaganja koja se drže do dospjeća u tekućoj i naredne dvije finansijske godine.

Finansijska sredstva koja se drže do dospjeća inicijalno su evidentirana po nabavnoj vrijednosti, a na dan bilansa su iskazana po amortizovanoj vrijednosti, odnosno sadašnjoj vrijednosti budućih tokova gotovine utvrđenih primjenom efektivne kamatne stope sadržane u instrumentu.

Umanjenje vrijednosti finansijskih sredstava (opšte)

Društvo svakodnevno procjenjuje postojanje bilo kog nepristrasnog dokaza o mogućem umanjenju vrijednosti finansijske imovine ili grupe finansijske imovine, i u slučaju postojanja procjenjuje u koliko mjeri treba umanjiti vrijednost finansijske imovine.

Gubici zbog umanjenja vrijednosti priznaju se, a sredstva revalorizuju, ako postoje stvarni objektivni dokazi o umanjenju zbog događaja, jednog ili više njih, koji su nastupili nakon početnog priznavanja imovine ("štetni događaj"), a taj događaj ili više njih utiču na procijenjene buduće novčane tokove pojedine finansijske imovine ili grupe finansijske imovine.

Stvarni nepristrasni dokazi o umanjenju vrijednosti finansijske imovine koji se uvažavaju su:

- finansijske teškoće izdavaoca ili dužnika;
- kršenje ugovora, u smislu neispunjavanja ili odlaganja ispunjenja obaveze plaćanja kamata ili glavnice;
- ako postane vjerovatno da će dužnik otići u stečaj, odnosno da će se drugačije finansijski reorganizovati;
- nestanak aktivnog tržišta za takvu finansijsku imovinu zbog finansijskih teškoća.

Nestanak aktivnog tržišta, zbog toga što se sa finansijskim instrumentima preduzeća više ne trguje javno, nije dokaz umanjenja vrijednosti.

Gubitak se priznaje i kada postoje poznati podaci koji označavaju mjerljivo snižavanje budućih novčanih tokova od grupe finansijske imovine, premda sniženja nije moguće pripisati pojedinoj imovini u grupi.

Način procjenjivanja, vrednovanje i umanjenja vrijednosti svake pojedine kategorije finansijske imovine vrši se u skladu sa Odlukom o načinu procjenjivanja aktive društva za osiguranje („Sl.list CG br. 77/10, 24/11 i 06/13) i Pravilnikom o načinu procjenjivanja aktive Društa.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.11. Finansijski instrumenti (nastavak)

Umanjenje vrijednosti potraživanja za premiju osiguranja i ostalih potraživanja

Procjenjivanje naplativosti potraživanja utvrđuje se provjerom boniteta i finansijske likvidnosti dužnika, dinamike dosadašnjeg izvršenja obaveze i provjerom kvaliteta poslovne saradnje i provjerom kvaliteta sredstava obezbjeđenja plaćanja.

Za potraživanja po osnovu premije osiguranja starija od 90 dana, Društvo vrši automatski indirektan otpis tj. ispravku vrijednosti i to:

1. za potraživanja od dužnika s kašnjenjem od 91 do 180 dana u iznosu od 25% potraživanja;
2. za potraživanja od dužnika s kašnjenjem od 181 do 270 dana u iznosu od 50% potraživanja;
3. za potraživanja od dužnika s kašnjenjem od preko 270 dana u iznosu od 100% potraživanja.

Za sva ostala potraživanja, pojedinačna ispravka vrijednosti potraživanja zasniva se na procjeni posloводства o sadašnjoj vrijednosti očekivani budućih novčanih priliva, pri čemu se procjenjuje finansijski položaj dužnika i neto prodajna vrijednost instrumenata osiguranja, uzimajući u obzir ročnost dospjeća.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Društvo prestaje da priznaje finansijska sredstva (u cjelosti ili djelimično) kad isteknu prava na prilive gotovinskih tokova od finansijskih sredstava ili kad izgubi kontrolu nad ugovornim pravima nad tim finansijskim sredstvima. Navedeno se događa kada Društvo prenese suštinski sve rizike i koristi od vlasništva na drugi poslovni objekat ili kada su prava ostvarena, predata ili istekla.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se novčana sredstva na računima kod poslovnih banaka.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja prvobitno se prikazuju u iznosima primljenih sredstava, a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti uz primjenu ugovorene kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijskih obaveza

Društvo prestaje priznavati finansijske obaveze samo kada one prestanu postojati, tj. kada su ispunjene, otkazane ili istekle. Ukoliko se uslovi finansijske obaveze promijene, Društvo će prestati priznavati tu obavezu i istovremeno priznati novu finansijsku obavezu s novim uslovima.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.12. Kapital

Kapital društva za osiguranje čine akcijski kapital, rezerve, prenesena dobit iz prethodnih godina i preneseni gubitak.

Saglasno odredbama člana 21. Zakona o osiguranju, akcijski kapitala Društva za osiguranje na datum 31.12.2024. godine mora iznositi najmanje EUR 3.000.000.

Na dan sačinjavanja finansijskih izveštaja Društvo ima usklađen iznos akcijskog kapitala u skladu sa članom 21. Zakona o osiguranju.

3.13. Garantni kapital

Garantni kapital Društva čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala u skladu sa Zakonom o osiguranju.

Garantni kapital ne smije biti manji od 1/3 margine solventnosti.

Društvo je dužno da garantni kapital održava najmanje u visini akcijskog kapitala propisanog Zakonom o osiguranju.

3.14. Prenosna premija

Prenosna premija je dio premije koji se koristi za pokriće obaveza iz osiguranja koje nastaju u narednom obračunskom periodu. Prenosna premija se obrazuje izdvajanjem iz ukupne premije osiguranja na kraju tekućeg obračunskog perioda, odvojeno za svaku vrstu osiguranja, srazmjerno vremenu trajanja osiguranja. Prenosna premija se obračunava po principu bruto premije – osnovicu za obračun čini obračunata (fakturisana) bruto premija. Obračun prenosne premije vrši se prema vremenu trajanja osiguranja odnosno metodom „pro-rata-temporis“, čime se obezbjeđuje da u periodu za koji se utvrđuje rezultat poslovanja bude prihodovana samo ona obračunata i fakturisana premija koja se odnosi na taj period.

Prenosnu premiju utvrđuje ovlašćeni aktuar i iskazuje u okviru matematičke rezerve osiguranja života. Prenosna premija dopunskih osiguranja iskazuje se posebno u bilansima.

3.15. Rezervisane štete

Rezervisane štete predstavljaju iznose za prijavljene nelikvidirane štete, štete u sporu i nastale i neprijavljene štete. Iznos rezervacije se utvrđuje prema aktima poslovne politike Društva za prijavljene nelikvidirane štete prema procijenjenim iznosima nelikvidiranih šteta nastalih do 31. decembra tekuće godine.

U skladu sa aktima poslovne politike, utvrđivanje visine rezervacija za prijavljene nelikvidirane štete prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja vrši se pojedinačnim popisom i utvrđivanjem visine svake nelikvidirane štete.

Rezervisane nastale neprijavljene štete za dopunska osiguranja uz osiguranje života na kraju godine se obračunavaju primjenom metode lančane ljestvice (Chain Ladder), s tim što taj iznos ne može biti manji od iznosa dobijenog primjenom tradicionalne metode obračuna nastalih neprijavljenih šteta. Rezervisane nastale neprijavljene štete se u toku godine obračunavaju primjenom tradicionalne metode.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.15. Rezervisane štete (nastavak)

Prilikom utvrđivanja iznosa rezervacije polazi se od principa da rezervisani iznos bude dovoljan za izmirenje obaveza po odštetnom zahtjevu u vrijeme kada se očekuje likvidacija i isplata štete.

Rezervisane nastale neprijavljene štete na dan 31. decembar tekuće godine primjenom tradicionalne metode obračunavaju se na osnovu podataka o riješenim i rezervisanim štetama. Za nastale, a neprijavljene štete, rezervisanje se obračunava kao proizvod koeficijenta za obračun nastalih neprijavljenih šteta za svaku vrstu osiguranja i zbira riješenih šteta u samoprdržaju u tekućoj godini i rezervisanih šteta u samoprdržaju za nastale prijavljene a neriješene štete na dan obračuna. U skladu sa aktima poslovne politike, ovaj koeficijent se izračunava kao trogodišnji prosjek (uključujući i tekuću godinu) koeficijenta koji predstavlja količnik zbira iznosa šteta riješenih u toku godine i rezervisanih, nastalih prijavljenih, šteta na dan 31. decembra, koje su nastale u prethodnom periodu a prvi put prijavljene u godini za koju se utvrđuje ovaj koeficijent i zbira iznosa šteta riješenih u toku godine i rezervisanih, nastalih prijavljenih, šteta na dan 31. decembar u godini za koju se utvrđuje taj koeficijent. Za obračun ukupno rezervisanih šteta po vrstama osiguranja, ukupni iznosi rezervisanih nastalih prijavljenih a neriješenih šteta i nastalih neprijavljenih šteta, koriguju se koeficijentom rezervacije troškova u vezi s rješavanjem i isplatom šteta.

3.16. Matematička rezerva

U skladu sa aktima poslovne politike, matematička rezerva se iskazuje kao razlika između sadašnje vrijednosti budućih obaveza Društva i sadašnje vrijednosti budućih obaveza ugovarača osiguranja. Sredstva matematičke rezerve se upotrebljavaju za isplatu ugovorene sume osiguranja po isteku osiguranja, za isplatu otkupne vrijednosti ugovorene osigurane sume prije isteka osiguranja i za isplatu ostalih obaveza predviđenih ugovorima za osiguranje života. Matematička rezerva se obračunava za sva dugoročna osiguranja posebno za svaki ugovor o osiguranju života primjenom prospektivnog metoda obračuna, a u skladu sa principima aktuarske matematike.

3.17. Tekući i odloženi porezi

Porez na dobit

Porez na dobit se obračunava i plaća u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica ("Sl.list Crne Gore" br. 65/01, 12/02, 80/04, 40/08, 86/09 40/11, 14/12, 61/13, 55/16, 146/21 i 152/22). Stope poreza na dobit pravnih lica su progresivne.

Stope poreza na iznos oporezive dobiti iznose:

- 1) do 100.000,00 eura 9%;
- 2) od 100.000,01 eura do 1.500.000,00 eura: 9.000,00 eura +12% na iznos preko 100.000,01 eur;
- 3) preko 1.500.000,01 eura: 177.000,00 eura +15% na iznos preko 1.500.000,01 eura.

Oporeziva dobit se utvrđuje na osnovu dobiti Društva iskazane u bilansu uspjeha uz usklađivanje prihoda i rashoda u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica.

Poreski propisi Crne Gore ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.17. Tekući i odloženi porezi (nastavak)

Odloženi porez

Odloženi porez se ukalkulisava u punom iznosu, korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izvještajima. Međutim, ukoliko odloženi porez, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvo ni na oporezivu dobit ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata. Odloženi porez se odmjerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primjenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odloženo poresko sredstvo se priznaje do iznosa za koji je vjerovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret te dobiti. Odloženi porezi su obračunati primjenom stope od 15%.

3.18. Primanja zaposlenih

Obaveze za penzije

Društvo, u normalnom toku poslovanja, vrši plaćanja državi Crnoj Gori u ime svojih zaposlenih. Svi zaposleni Društva dio su penzionog plana države Crne Gore. Svi doprinosi koji su obavezni po penzionim planu države Crne Gore se vode kao trošak u periodu kada nastanu. U Društvu ne postoji nijedan drugi penzioni plan niti naknade zaposlenima nakon penzionisanja i stoga nema obaveze u tom smislu. Isto tako, Društvo nema obavezu da obezbjeđuje buduće naknade sadašnjim ni bivšim zaposlenima, već sve naprijed navedeno sprovodi u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Ostala primanja zaposlenih

Pomoć zaposlenima po odluci Izvršnog direktora.

Otpremnine

Saglasno Opštem kolektivnom ugovoru zaposlenima se isplaćuje otpremnina prilikom odlaska u penziju ili najkasnije u roku od 30 dana od dana prestanka radnog odnosa. Otpremnina se isplaćuje i u slučajevima prestanka potrebe za radom zaposlenih, kada zaposlenom nije obezbijeđeno ni jedno od prava predviđenih Programom ostvarivanja prava zaposlenih za čijim je radom prestala potreba, koje donosi nadležni organ Društva. Zaposlenom koji je ostvario pravo na otpremninu, u smislu člana 169 Zakona o radu (zbog prestanka potrebe), prestaje radni odnos, odnosno otkazuje se ugovor o radu, danom kada je isplata izvršena.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA

Društvo radi procjene i pretpostavke o budućnosti. Takve računovodstvene procjene, po definiciji, će rijetko odgovarati stvarnim rezultatima. Procjene koje nose znatan rizik mogućih značajnih uskladjivanja knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza u sljedećoj poslovnoj godini, opisane su u nastavku.

Računovodstvene procjene i procjenjivanja se kontinuirano preispituju, a zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja o budućim događajima za koje se vjeruje da će u datim okolnostima biti razumna.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

Gubici od umanjenja vrijednosti finansijske imovine

Društvo se rukovodi smjernicama Odluke Agencije za nadzor osiguranja o načinu procjenjivanja aktive društava za osiguranje da odredi koja je vrijednost finansijskih sredstava koja se drže do dospelosti i potraživanja za premiju. Ovo određivanje zahtijeva značajno procjenjivanje. Prilikom procjenjivanja Društvo, među ostalim faktorima, procjenjuje: trajanje i obim do kojeg je fer vrijednost ulaganja manja od troška i finansijsko stanje primaoca ulaganja i izgleda za okončanje posla u skoroj budućnosti, uključujući faktore kao što su učinak industrije i sektora, promjene u tehnologiji, i tokove gotovine iz poslovanja i finansiranja.

Potreba za umanjenjem vrijednosti imovine koja se vodi po amortizovanom trošku procjenjuje se na način opisan u napomeni 3.12. Rezervisanje za umanjenje vrijednosti potraživanja temelji se na ročnosti potraživanja i najboljoj procjeni rukovodstva o sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih novčanih tokova.

Bruto vrijednost potraživanja i stopa ispravke vrijednosti na kraju godine iznose:

U EUR	31.12.2024	31.12.2023
Bruto izloženost	176.763	149.355
Ispravka vrijednosti potraživanja	(42.051)	(36.355)
% ispravke vrijednosti	23,79%	24,34%

Procjena rezervisanja za nastale prijavljene štete kao i rezervisanja za nastale neprijavljene štete

Rezervisane štete obračunavaju se u visini procijenjenih obaveza koje je Društvo dužno isplatiti po osnovu onih ugovora o osiguranju kod kojih je osigurani slučaj nastupio prije kraja obračunskog perioda, uključujući sve troškove vezane za rješavanje i isplatu šteta.

Društvo rezervisane štete obračunava na osnovu obaveza iz ugovora o osiguranju i ugovora o reosiguranju, normativa za pružanje usluga u postupku utvrđivanja štete, vrijednosti materijala i usluga, nalaza i mišljenja veštaka, procjenitelja, aktuara i drugih stručnjaka, kao i na osnovu podataka o troškovima vezanim za rješavanje i isplatu šteta.

Rezervisane štete moraju pored procijenjenih obaveza za nastale prijavljene a neriješene štete, obuhvatiti i procijenjene obaveze za nastale a neprijavljene štete.

Društvo za osiguranje utvrđuje rezervisane štete po rizicima unutar vrsta osiguranja, a ako ne može drugačije onda po vrstama osiguranja.

Rezervisane štete obuhvataju:

1. rezerve za nastale, prijavljene a neriješene štete do kraja obračunskog perioda za koji se utvrđuje rezerva šteta (RBNS);
2. rezerve za nastale neprijavljene štete do kraja obračunskog perioda za koji se utvrđuje rezerva šteta (IBNR).

Rezerve za štete koje su nastale i nisu prijavljene mogu obuhvatati ako je to potrebno (zavisno od načina utvrđivanja rezervi za prijavljene štete i tehnologije obrade šteta) i:

1. rezerve za nastale a nedovoljno riješene odnosno rezervisane štete (budući razvoj po prijavljenim štetama - IBNER),
2. rezerve za štete koje bi mogle biti reaktivirane u budućnosti i
3. rezerve za štete u prenosu (prijavljene ali nisu u rezervi za prijavljene štete ili nezavedene štete - RBNR).

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

Društvo za osiguranje nije obavezno da posebno iskazuje svaku od rezervi iz prethodnog stava ovog člana.

Rezerve za nastale, prijavljene a neriješene štete se obračunavaju za sve štete koje su prijavljene Društvu, a koje nisu riješene do kraja obračunskog perioda, i to pojedinačnom procjenom za svaku štetu.

Pojedinačna procjena za svaku štetu utvrđuje se prema procjeni vrijednosti očekivanih isplata na osnovu dokumentacije prikupljene u postupku rješavanja odštetnog zahtjeva.

Za nastale prijavljene a neriješene štete u redovnom postupku (koje nisu u sporu) za koje je utvrđen pravni osnov ali nisu pribavljeni potrebni dokumenti na osnovu kojih bi se s većom preciznošću (valjano) mogli obračunati rezervisani iznosi – rezerviše se, i to po svakoj šteti, iznos najmanje u visini prosječnog iznosa šteta riješenih u tekućoj godini za vrstu osiguranja kojoj ta šteta pripada.

Rezervisane nastale a neprijavljene štete utvrđuju se na osnovu statističkih podataka za takve štete, podataka o prijavljenim štetama i tehnologije obrade šteta, kao i ostalih raspoloživih podataka i informacija.

Zavisno od karakteristika pojedine grupe ili vrste osiguranja, portfelja Društva, kao i od oblika i kvaliteta raspoloživih podataka, rezervisane nastale a neprijavljene štete obračunavaju se sledećim aktuarskim metodama ili njihovim kombinacijom:

1. metoda lančanih ljestvica ("chain ladder");
2. na osnovu podataka o riješenim i rezervisanim nastalim prijavljenim a neriješenim štetama, ne uključujući rentne štete.

Podaci o štetama koji se koriste pri obračunu po gore navedenim metodama ne sadrže podatke o troškovima vezanim za rješavanje i isplatu šteta.

Obračun rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta po metodi lančanih ljestvica vrši se uz ispunjenje uslova postojanja baze podataka o riješenim štetama u predmetnoj vrsti osiguranja za najmanje tri pune uzastopne poslovne godine.

Prosječan faktor ("CL factor") porasta riješenih šteta u razvojnoj godini " $k+1$ " u odnosu na razvojnu godinu " k ", dobija se kao količnik sledećih veličina:

- brojilac: zbir proizvoda kumulativnih iznosa šteta riješenih u razvojnoj godini " k " i odgovarajućih pojedinačnih razvojnih faktora (koji se odnose na razvoj šteta iz godine " k " u godinu " $k+1$ "), po godinama nastanka štete, pri čemu se ne posmatra vrijednost u poslednjoj godini nastanka štete;
- imenilac: zbir kumulativnih iznosa šteta riješenih u razvojnoj godini " k ", po istim godinama nastanka štete koje su posmatrane prilikom definisanja brojioca.

U slučaju da pojedinačni razvojni faktor u razvojnoj godini " $k+1$ " u odnosu na razvojnu godinu " k " nije moguće definisati iz razloga nepostojanja šteta u razvojnoj godini " k ", njegova vrijednost se svodi na 1.

U slučaju da je broj punih razvojnih godina za koje postoje raspoloživi podaci manji od broja razvojnih godina potrebnih za potpuni razvoj šteta u datoj vrsti osiguranja, računa se granični razvojni faktor ("Tail factor").

Ako se pojedinačni, prosječni i granični razvojni faktor predstave kao zbir jedinice i razvojnog dijela ($1+d$), onda se razvojni dio graničnog razvojnog faktora određuje kao dvostruka vrijednost razvojnog dijela poslednjeg poznatog prosječnog razvojnog faktora.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

Ukupan procijenjeni iznos riješenih šteta po godinama nastanka šteta se dobija kao proizvod kumulativnog iznosa šteta riješenih do dana obračuna, pripadajućih prosječnih koeficijenata porasta riješenih šteta i graničnog razvojnog faktora. Od tako izračunatog iznosa ukupno riješenih šteta po godinama nastanka šteta oduzimaju se štete riješene do dana obračuna, čime se dobija iznos ukupno rezervisanih šteta po godinama nastanka šteta. Da bi se dobile rezervisane nastale neprijavljene štete po godinama nastanka šteta, od ukupno rezervisanih šteta po godinama nastanka šteta oduzimaju se rezervisane prijavljene a neriješene štete po godinama nastanka šteta. U slučaju da se prilikom ovog oduzimanja dobije negativan iznos, on se svodi na nulu. Ukupan iznos rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta u datoj vrsti osiguranja, dobija se kao zbir rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta po godinama nastanka šteta.

Aktuar Društva, prilikom izvođenja obračuna iz ove tačke, pristupa analizi riješenih šteta u cilju utvrđivanja mogućih neuobičajenih odstupanja od odgovarajućih prosječnih vrijednosti, čime se eliminiše uticaj riješenih šteta ekstremnog iznosa na proračun.

Ovlašćeni aktuar daje mišljenje o tome da li su tehničke rezerve obrazovane u skladu sa Zakonom, kao i mišljenje o dovoljnosti tako izračunatih rezervi.

Obračun po tradicionalnoj (paušalnoj) metodi vrši se na osnovu sledećeg obrasca:

$$R_t^{IBNR} = a_t \cdot (S_t + R_t) \quad , \text{ pri čemu je:}$$

R_t^{IBNR} - iznos rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta u vrsti osiguranja,

a_t - koeficijent za obračun rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta u vrsti osiguranja,

S_t - iznos riješenih šteta (osim rentnih šteta) u samopridržaju u vrsti osiguranja u tekućoj godini,

R_t - iznos rezervisanih šteta (osim rentnih šteta) u samopridržaju za nastale prijavljene a neriješene štete u vrsti osiguranja na dan obračuna.

Društvo koje u vrsti osiguranja posluje duže od tri godine, koeficijent a_t izračunava na dan 31. decembra tekuće godine kao aritmetičku sredinu koeficijenata k_i za poslednje tri godine (za tekuću godinu $i = t$, za dve godine koje prethode tekućoj godini $i = t-1$ i $i = t-2$).

Koeficijent k_i za svaku od poslednje tri godine dobija se kao količnik zbira iznosa šteta riješenih u toku godine i rezervisanih (nastalih prijavljenih a neriješenih) šteta na dan 31. decembra, koje su nastale u prethodnom periodu a prvi put prijavljene u godini za koju se utvrđuje ovaj koeficijent, i zbira iznosa šteta riješenih u toku godine i rezervisanih (nastalih prijavljenih a neriješenih) šteta na dan 31. decembra u godini za koju se utvrđuje taj koeficijent.

Kada je koeficijent a_t manji od 0.10, pri obračunu rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta se, umjesto tog koeficijenta, koristi koeficijent $\hat{a}_t = 0.10$.

Rezervisane nastale neprijavljene štete po vrstama osiguranja na dan obračuna u toku godine (31. mart, 30. jun i 30. septembar) obračunavaju se primjenom metode na osnovu podataka o riješenim i rezervisanim nastalim prijavljenim a neriješenim štetama, ne uključujući rentne štete kao proizvod koeficijenta a_t odnosno $\hat{a}_t$ utvrđenog na dan 31. decembra prethodne godine i zbira iznosa riješenih šteta u samopridržaju u poslednjih dvanaest mjeseci i rezervisanih (nastalih prijavljenih a neriješenih) šteta u samopridržaju na dan obračuna (bez rentnih šteta).

U slučaju da su rezervisane nastale neprijavljene štete iz stava 1 ove tačke manje od rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta na kraju prethodne godine, kao iznos obaveze za nastale neprijavljene štete se uzima iznos rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta obračunat na kraju prethodne godine.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUĐIVANJA (nastavak)

Društvo je dužno da obezbijedi da u vrsti osiguranja obračunati iznos rezervisanih nastalih neprijavljenih šteta bude u visini sredstava dovoljnih za izmirenje obaveza po tim štetama, s tim da taj iznos ne može biti manji od iznosa dobijenog primjenom metode na osnovu podataka o riješenim i rezervisanim nastalim prijavljenim a neriješenim štetama, ne uključujući rentne štete.

Troškovi vezani za rješavanje i isplatu šteta sastavni su dio bruto rezervisanih šteta, a odnose se na direktne troškove vezane za rješavanje i isplatu šteta i indirektne troškove vezane za rješavanje i isplatu šteta.

Za obračun bruto rezervisanih šteta po vrstama osiguranja, ukupni iznosi rezervisanih nastalih prijavljenih a neriješenih šteta i nastalih neprijavljenih šteta koriguju se koeficijentom rezervacije troškova vezanih za rješavanje i isplatu šteta r_t .

Koeficijent rezervacije se utvrđuje na kraju obračunskog perioda po vrstama osiguranja, na osnovu sledećeg obrasca:

$$r_t = 1 + \frac{T_t}{S_{Ut}}, \text{ pri čemu je:}$$

- r_t - koeficijent rezervacije troškova vezanih za rješavanje i isplatu šteta,
- T_t - troškovi vezani za rješavanje i isplatu šteta na kraju obračunskog perioda,
- S_{Ut} - ukupan iznos riješenih šteta, odnosno naknade osiguranja na kraju obračunskog perioda (uključujući i rentne štete).

Bruto rezervisane štete na datum procjene obračunavaju se kao proizvod koeficijenta r_t i iznosa rezervisanih šteta na taj datum.

Društvo za osiguranje udio reosiguravača u bruto rezervisanim štetama određene vrste osiguranja obračunava u skladu sa odredbama ugovora o reosiguranju i zavisno od primijenjene metode obračuna rezervisanih šteta.

Neto rezervisane štete (rezervisane štete u samopridržaju) Društva izračunavaju se tako što se zbir rezervisanih šteta sopstvenog portfelja osiguranja i rezervisanih šteta primljenih saosiguranja umanjuje za zbir rezervisanih šteta prenijetih u saosiguranje i reosiguranje.

U skladu sa *Procedurom za provjeru adekvatnosti tehničkih rezervi*, u slučaju da test adekvatnosti pokaže da je u datoj vrsti osiguranja iznos rezervisanih šteta nedovoljan za ispunjenje obaveza, preduzimaju se odgovarajuće mjere u cilju obezbjeđenja dovoljnosti rezervisanih šteta. Ove mjere mogu da obuhvate korekciju rezervisanih iznosa, promjenu metoda za obračun, preispitivanje i korekciju korišćenih pretpostavki i sl.

5. IZVJEŠTAVANJE PO SEGMENTIMA

Društvo nije u obavezi da sačinjava i dostavlja podbilanse stanja i uspjeha po segmentima poslovanja. U skladu sa Pravilnikom o sadržini izvještaja, obavještenja i drugih podataka koji se dostavljaju Agenciji za nadzor osiguranja i o načinu i rokovima njihovog dostavljanja („Sl. List CG, br. 56/21 od 01.06.2021.”), Društvo je dužno da dostavlja Agenciji za nadzor osiguranja Godišnji izvještaj društva za osiguranje za potrebe nadzora koji, između ostalog, sadrži i analitičke prikaze pozicija bilansa stanja i uspjeha po vrsti osiguranja.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Društvo je u svom poslovanju izloženo: riziku osiguranja, tržišnim rizicima, riziku likvidnosti, kreditnom riziku, operativnom riziku, reputacionom riziku, strateškom riziku i riziku koncentracije.

6.1. Opšti dio

Društvo ima uspostavljen efikasan sistem upravljanja rizicima koji obuhvata strategije, procese i postupke izvještavanja koji su potrebni za utvrđivanje, mjerenje i praćenje rizika, upravljanje rizicima i kontinuirano izvještavanje, o rizicima kojima je izloženo ili bi moglo biti izloženo te o međusobnoj zavisnosti tih rizika.

Upravljanje rizicima u Društvu zasnovano je na zakonskoj regulativi Republike Crne Gore:

- Zakon o osiguranju („Sl. List Republike Crne Gore“, br. 078/06, 019/07, „Sl. List CG“, br. 053/09, 073/10, 040/11, 045/12, 006/13, 055/16, 146/21 i 34/2024)
- Podzakonskim aktima donesenim od strane Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore koji bliže uređuju pojedine oblasti.

Upravljanje rizicima podržava održavanje finansijske održivosti Društva radi ispunjavanja svih budućih kratkoročnih i dugoročnih obveza klijenata, zaposlenih i akcionara.

Cilj upravljanja rizicima Društva jeste da se obezbijedi očuvanje i uvećanje vrijednosti Društva, kao i sprečavanje nezakovitosti i nepravilnosti u poslovanju Društva. Prethodno navedeno uključuje prije svega očuvanje kapitalne baze, reputacije i profitabilnosti Društva u svim mogućim nepredvidivim okolnostima koje se mogu desiti u poslovnom okruženju.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.1. Opšti dio (nastavak)

Ključne osnove upravljanja rizicima date su u narednoj tabeli :

Održavanje dugoročne sigurnosti i Adekvatnost kapitala	Jedan od osnovnih zadataka Društva predstavlja održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala iznad definisanog zakonskog minimuma. Adekvatnost i dovoljnost visine tehničkih rezervi osiguravača mora uvijek da bude praćena analizom deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi što u krajnjoj liniji rezultira ne samo ocjenom adekvatnosti obračunatih tehničkih rezervi već i ocjenom osjetljivosti i fleksibilnosti imovine i kapitala na rizike.
Optimizacija rizika i prinosa	Proizvodi Društva se dizajniraju na način da obezbijede stabilan dugoročan prinos. Uspostavljen je jasan proces testiranja profitabilnosti u kome razmatramo i mišljenje UNIQA Grupe u cilju obezbjeđivanja profitabilnosti novih proizvoda.
Rizici osiguranja u vezi sa životnim osiguranjem	Društvo teži visokoj diversifikaciji rizika kroz moderan multilinijski pristup osiguranju u smislu ponude širokog spektra pokrića
Tržišni rizik	Kroz svoje upravljanje sredstvima, Društvo uspostavlja sistem limita kako bi izbjeglo prekomjerno izlaganje tržišnim rizicima. Strogo pridržavanje procesa strateške alokacije sredstava obezbjeđuje odgovarajuće prinose koji služe za ispunjenje obaveza prema korisnicima osiguranja i drže preuzete rizike na zahtijevanom minimumu.
Kreditni rizik	Ovaj proces obuhvata i strogo pridržavanje regulatornih limita izloženosti prema pojedinačnim pravnim licima prilikom investiranja sredstava tehničkih rezervi. Društvo redovno usklađuje strukturu novčanih priliva po osnovu investiranja sredstava osiguranja sa svojim obavezama uz uzimanje u obzir regulatornih ograničenja vezanih za investiranje sredstava osiguranja.
Rizik likvidnosti	Kako bismo mogli zadovoljiti potrebe za likvidnošću u kratkoročnom i srednjoročnom roku (do godinu dana), uspostavljamo okvir upravljanja gotovinom, koji upravlja načelima planiranja i upravljanja likvidnošću.
Operativni rizici	Aktivno i selektivno preuzimamo operativne rizike u onim područjima posvećenim daljnjem razvoju našeg poslovnog modela (npr. IT transformacija). Djelujemo na temelju principa proporcionalnosti – uzimajući u obzir veličinu organizacije kao i tip rizika na koje je organizacija izložena zbog prirode, opsega i složenosti aktivnosti i operacija. Implementirali smo interni sistem kontrola s jasnom dodjelom odgovornosti koji također sprječava sukob interesa putem primjene modela Tri linije obrane.

Politikom upravljanja u Društvu jasno su definisani sistemi, organi i funkcije upravljanja u Društvu, u skladu sa Zakonom o osiguranju („Sl. List Republike Crne Gore“, br. 078/06, 019/07, „Sl. List CG“, br. 053/09, 073/10, 040/11, 045/12, 006/13, 055/16, 146/21 i 34/2024), i u skladu sa Zakonom o privrednim društvima („Sl. List RCG“, br. 06/02, 40/11 i 65/2020) i Statutom Društva br.SA-vr II-1/1 od 23.02.2021.godine. Modelom upravljanja jasno su definisane nadležnosti i odgovornosti svih ključnih organa i funkcija i definisan je strateški i operativni razvoj u Društvu. Ključne organe upravljanja čine Skupština akcionara, Odbor direktora i Izvršni direktor. Model upravljanja obuhvata i organizacionu strukturu Društva sa definisanim i opisanim zaduženjima i nadležnostima pojedinačnih organizacionih dijelova u vezi sa donošenjem odluka.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.1. Opšti dio (nastavak)

U cilju sprovođenja Strategije upravljanja rizicima Odbor direktora Društva uspostavlja sljedeće kontrolne funkcije u okviru sistema upravljanja:

- funkcija praćenja usklađenosti,
- funkcija interne revizije,
- funkcija upravljanja rizicima.

Prilikom upravljanja rizicima kojima je izloženo ili može biti izloženo, Društvo u svom poslovanju ima sljedeće ciljeve:

- Kontinuirani razvoj procesa upravljanja rizicima i organizacione strukture u cilju obezbjeđenja adekvatnog identifikacija, mjerenja, vrednovanja i dostavljanja informacije o rizicima, kao i blagovremeno definisanje i sprovođenje mjere zaštite od potencijalnog negativnog uticaja rizika na kapital ili finansijski rezultat Društva;
- Održavanje kontinuiranog razvoja i unapređenja tehnika i metodologija za identifikaciju, mjerenje i procjenu izloženosti rizicima;
- Održavanje jasne i blagovremene dostave informacija u okviru Društva oko izloženosti rizicima kako bi se obezbijedila stalna svijest kod svih zainteresovanih strana i inkorporirala u proces donošenja odluka;
- Održavanje stalne usaglašenosti Društva sa pozitivnim propisima, kao i profesionalnim standardima, a s ciljem sprečavanja svakog potencijalnog negativnog uticaja rizika na kapital ili finansijski rezultat Društva;
- Održavanje stalne adekvatnosti kapitala kako bi se podržalo tekuće poslovanje Društva i pokrili potencijalni gubici. U tom smislu adekvatnost kapitala odnosi se kako na regulativom definisanu adekvatnost kapitala, tako i na interne ciljeve Društva.

Proces upravljanja rizicima u Društvu je uspostavljen na način da oslikava princip tri linije odbrane, sa striktno definisanim nadležnostima i odgovornostima:

Prva linija odbrane: Upravljanje rizicima u poslovanju

Osobe zadužene za poslovanje treba da uspostave i sprovedu odgovarajuće kontrole, te da identifikuju i prate rizike vezane za poslovanje (proces).

Druga linija odbrane: Nadzorne funkcije uključujući i funkciju upravljanja rizicima

Funkcija upravljanja rizicima i ostale funkcije nadzora trebaju pratiti poslovanje bez nadležnosti da donose odluke o poslovnim aktivnostima.

Treća linija odbrane: Interna i eksterna revizija

Omogućava nezavisno praćenje efektivnosti cjelokupnog sistema interne kontrole, uključujući upravljanje rizicima i usklađenost sa zakonskom regulativom.

Sistem upravljanja rizicima obuhvata:

- a) preuzimanje rizika i formiranje rezervi,
- b) upravljanje imovinom i obavezama,
- c) ulaganja,
- d) upravljanje likvidnosnim i koncentracionim rizikom,
- e) upravljanje operativnim rizikom,
- f) reosiguranje i druge tehnike smanjenja rizika.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.1. Opšti dio (nastavak)

Gore pomenuti procesi su bliže uređeni sljedećim internim aktima:

- Strategija upravljanja rizicima
- Politika upravljanja rizicima
- Procedura upravljanja sistemom internih kontrola
- Procedura za procjenu rizika u životnom osiguranju
- Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja matematičke rezerve i posebne rezerve životnih osiguranja kod kojih osiguranik preuzima na sebe investicioni rizik,
- Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja tehničkih rezervi za rezervisane štete,
- Pravilnik o uslovima i načinu reosiguranja,
- Pravilnik o uslovima i načinu deponovanja i ulaganja sredstava Društva,
- Smjernice za ulaganje sredstava

a interno su usvojene i politike UNIQA Grupe koje u značajnoj mjeri doprinose unapređivanju sistema upravljanja rizicima:

- Standard za upravljanje sistemom internih kontrola,
- Standard za upravljanje operativnim rizicima,
- Procedura upravljanja kapitalom,
- Procedura za upravljanje imovinom i obavezama.

Kao pomoć i podrška Izvršnom direktoru u donošenju odluka o adekvatnom upravljanju rizicima, formiran je Komitet za rizike. Komitet za rizike koji predstavlja nezavisnu, kontrolnu i savjetodavnu funkciju, koja podržava Izvršnog direktora u postupku kontrole i praćenja "rizičnog profila" Društva u kratkoročnom i dugoročnom pogledu, kao i u postupku definisanja i usaglašavanja okvira za upravljanje rizicima sa zakonskom regulativom, kao i sa standardima UNIQA Grupe.

Komitet za upravljanje rizicima i bezblijenost se fokusira na teme upravljanja rizicima u najširem smislu. Na komitetu se izvještava o kvantitativnim (situacija ekonomske solventnosti i profil rizika) i kvalitativnim temama upravljanja rizicima (Heat Map). Nadalje, raspravljaju se regulatorne izmjene i dopune, mjere za ekonomsku kontrolu (sistem limita).

Proces upravljanja rizicima u Društvu obezbjeđuje periodično izvještavanje koje Upravi Društva omogućava da donosi odluke u vezi sa ostvarenjem dugoročnih ciljeva.

Društvo je za 2024. godinu kreiralo ORSA-u, Izvještaj o sopstvenoj procjeni rizika i solventnosti, koji je kreiran u skladu sa Pravilnikom u sistemu upravljanja društvima za osiguranje. Cilj ovog izvještaja je da obezbijedi sveobuhvatan uvid u aktivnosti koje se sprovode u Društvu u cilju izvršenja sopstvene procjene rizika i solventnosti.

Društvo je uspješno odgovorilo na sve postavljene izazove i prilagodilo se novoj situaciji pokretanjem strateških projekata koji će u budućnosti doprinijeti daljem povećanju efikasnosti i poboljšanju usluge klijentima. Posebno se ističe sprovođenje značajnih projekata kao što je IFRS 17/9, automatizacija procesa sa ciljem postizanja bržeg i preciznijeg poslovanja, fokus na klijenta i stvaranje nove vrijednosti za korisnike i kroz proces kupovine i kroz postprodajni proces ali i dalje unaprjeđivanje i optimizacija ostalih poslovnih procesa, te upravljanje troškovima, što rezultira i dobrim poslovnim rezultatima.

Društvo je u 2024. godini uzelo učešće u sprovođenju druge vježbe testiranja otpornosti na stres (stres test) društava za osiguranje u Crnoj Gori a sa ciljem testiranja ranjivosti osiguravača u Crnoj Gori kroz pretpostavku određenog stresnog scenarija na imovinu, obaveze i zahtijevani solventni kapital društava za osiguranje prema podacima društava za osiguranje sa stanjem na dan 31. decembar 2024. godine uz pretpostavku da je Crna Gora punopravna članica EU.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.1. Opšti dio (nastavak)

Dodatni cilj stres testa se ogledao u podizanju svijesti u Upravi Društva o realnim tržišnim rizicima čiji razvoj može negativno uticati na solventnu poziciju Društva kao i na postojanje razvijenog osiguravajućeg i investicionog portfolija i jake kapitalne pozicije, da izdrži izazov predstavljen u stres testu.

Sistemom internih kontrola definiše se okvir koji obezbjeđuje standardizovan proces koji garantuje da će rizici u vezi sa efektivnošću i efikasnošću poslovnih aktivnosti, usklađenošću poslovanja sa propisima i (ne)finansijskim informacijama biti svedeni na najmanju mjeru ili spriječeni kroz prethodno definisane kontrole i procedure. Društvo primjenjuje katalog rizika koji sadrži sve ključne operativne rizike koji se odnose na poslovanje kompanije.

Društvo je, koristeći katalog rizika, identifikovalo sledeće grupe rizika :

- Finansijsko izvještavanje,
- Poreski rizici
- Pravni rizici,
- Rizici usklađenosti sa propisima (npr. korporativno upravljanje, sprječavanje pranja novca, suzbijanje monopola, FATCA)
- Rizici poslovanja:
- Rizik osiguranja (upravljanje podacima i informacijama, pretpostavke i parametrizacija, modeliranje, preuzimanje rizika, izvještavanje, komunikacija, administracija),
- Rizik reosiguranja (upravljanje podacima i informacijama, pretpostavke i parametrizacija, modeliranje, preuzimanje rizika, izvještavanje, komunikacija, administracija),
- Rizik obračuna rizičnog kapitala (upravljanje podacima i informacijama, pretpostavke i parametrizacija, modeliranje, izvještavanje, komunikacija, administracija),
- Rizik tržišta/kreditni rizik/rizik likvidnosti (npr. upravljanje podacima i informacijama, pretpostavke i parametrizacija, modeliranje, rizikovanje i donošenje odluka, izvještavanje, komunikacija, administracija),
- Ostali operativni rizici (npr. prakse u zapošljavanju i bezbjednosti na radnom mjestu, prenos poslova na drugog pružaoca usluga, upravljanje procesom),
- Rizici (IT) sigurnosti (povjerljivost, integritet, dostupnost podataka).

Društvo je u svom poslovanju izloženo ili može biti izloženo sljedećim rizicima:

1. Rizik osiguranja
2. Tržišni rizik i rizik upravljanja imovinom i obavezama (ALM)
3. Kreditni rizik / Rizik neispunjavanja ugovorne obaveze druge strane
4. Rizik likvidnosti
5. Rizik koncentracije
6. Strateški rizik
7. Reputacioni rizik
8. Operativni rizik
9. Rizik širenja negativnog uticaja
10. Rizik u nastajanju

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.2. Upravljanje rizikom u osiguranju

Rizik osiguranja se odnosi na neizvjesnost poslova osiguranja. Najznačajnije komponente rizika koji proizilaze iz osiguranja su rizik neadekvatnog obračuna tehničkih rezervi, neadekvatno obračunate premije osiguranja, rizik od neadekvatne procjene rizika koji se preuzima u osiguranje, rizik od neadekvatnog određivanja nivoa samopridržaja Društva. Oni se odnose na adekvatnost premijskih tarifa i adekvatnost rezervisanja u odnosu na obaveze iz osiguranja i kapitalnu osnovu.

Premijski rizik je prisutan u trenutku izdavanja polise prije nego što se dogodi osigurani slučaj i odnosi se na rizik da će troškovi i štete koji će nastati biti veći od primljenih premija.

Rizik rezervisanja predstavlja rizik da je apsolutni nivo tehničkih rezervi pogrešno procijenjen ili da će stvarne štete varirati oko statističke srednje vrijednosti.

Upravljanje rizikom od neadekvatno utvrđene visine premije osiguranja vrši se radi ograničavanja mogućih gubitaka. Polazi se od visine tehničkog rezultata i promjena u visini očekivanih šteta, ali se u obzir uzimaju i drugi elementi i visina tarife na tržištu osiguranja.

Rizik rezerve životnih osiguranja uključuje biometrijski rizik (koji uključuje smrtnost, dugovječnost, rizik oboljevanja i invalidnosti) i rizik odustajanja. Rizik odustajanja predstavlja veću ili manju stopu odustajanja od polisa, prekida osiguranja, promjena u statusu kapitalizacije (prestanak plaćanja premije) i otkupa.

U okviru sistema internih kontrola, definisane su procedure i odgovorne osobe koje su dužne da se pridržavaju istih i da u okviru svojih nadležnosti sprovode definisane ciljeve. Rukovodstvo Društva je uspostavilo sistem kvartalnog izvještavanja o rizicima kojima je društvo izloženo kao i o mjerama koje se preduzimaju za ublažavanje potencijalnih rizika. U okviru izvještaja svi rizici se klasifikuju po vjerovatnoći nastanka i stepena uticaja na poslovanje društva. Na bazi navedenog izvještaja, preduzimaju se određeni koraci za eliminisanje ili ublažavanje potencijalnih rizika.

Rizik osiguranja na 31.12.2024. godine je na niskom nivou:

- Test dovoljnosti obaveza životnih osiguranja je pokazao da su prihodi od premije i rezerve koje su obrazovane dovoljne za ispunjenje obaveza iz ugovora o osiguranju;
- Nivo samopridržaja Društva je na adekvatnom nivou. Struktura ugovora o reosiguranju i prenos viška rizika iznad samopridržaja u reosiguranje je oprezna i adekvatna.

Tabelarni prikaz premija osiguranja i premija datih u reosiguranje po vrstama osiguranja dat je u sljedećem pregledu:

U EUR	2024			2023		
	Premija osiguranja	Premija data u reosiguranje	Neto	Premija osiguranja	Premija data u reosiguranje	Neto
Osnovno životno osiguranje	1.538.263	(40.286)	1.497.977	1.521.855	(35.181)	1.486.674
Rentno osiguranje	13.340	-	13.340	15.695	-	15.695
Dopunsko osiguranje	105.266	(560)	104.706	101.586	(509)	101.077
Druge vrste životnih osiguranja	-	-	-	150	-	150
UKUPNO	1.656.869	(40.846)	1.616.023	1.639.286	(35.690)	1.603.596

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.2. Upravljanje rizikom u osiguranju

Tabelarni prikaz obračunatih šteta i šteta iz reosiguranja:

U EUR	2024			2023		
	Bruto naknade šteta	Štete iz reosiguranja	Neto	Bruto naknade šteta	Štete iz reosiguranja	Neto
Osnovno životno osiguranje	1.145.430	15.961	1.161.391	1.026.409	-	1.026.409
Rentno osiguranje	32.784	-	32.784	36.691	-	36.691
Dopunsko osiguranje	26.396	-	26.396	43.887	-	43.887
Druge vrste životnih osiguranja	3.861	-	3.861	2.065	-	2.065
UKUPNO	1.208.471	15.961	1.224.432	1.109.052	-	1.109.052

Upravljanje rizicima

Društvo upravlja rizikom osiguranja kroz limite preuzimanja rizika, procedure odobravanja transakcija koje uključuju nove proizvode ili koje prelaze zadane limite, tarifiranje, dizajn proizvoda i upravljanje reosiguranjem.

Strategija preuzimanja rizika teži različitosti koja će osigurati uravnotežen portfelj i temelji se na velikom portfelju sličnih rizika tokom više godina što smanjuje varijabilnost rezultata.

Društvo reosigurava dio rizika koje pribavlja kako bi kontrolisalo izloženost gubicima i zaštitilo kapitalnu osnovu.

Pribava osiguranja života je definisana Procedurom za procjenu rizika u životnom osiguranju. Prilikom zaključivanja životnog osiguranja, svi osiguranici nezavisno od pristupne starosti i visine osigurane sume popunjavaju upitnik o zdravstvenom stanju, koji je sastavni dio ponude osiguranja života. U slučaju veće osigurane sume traži se dodatna ljebarska dokumentacija. Svaka ponuda osiguranja života sadrži i određena isključenja koja se obavezno navode na polisi.

Koncentracija rizika osiguranja

Ključni aspekt rizika osiguranja kojem je Društvo izloženo je stepen koncentracije rizika osiguranja koji određuje stepen do koga određeni događaj ili serija događaja mogu uticati na obaveze Društva. Takva koncentracija može proizaći iz pojedinog ugovora o osiguranju ili iz većeg broja ugovora.

Važan aspekt koncentracije rizika osiguranja je da može proisteći iz akumulacije rizika kroz različite vrste osiguranja.

Koncentracija rizika može proisteći iz rijetkih događaja s velikim posljedicama kao što su prirodne katastrofe, u situacijama kada je Društvo izloženo neočekivanim promjenama u trendovima, na primer, neočekivane promene u ljudskoj smrtnosti ili u ponašanju osiguranika, ili kada značajni sudski ili regulatorni rizici mogu prouzrokovati velike pojedinačne gubitke, ili imati uticaj koji se širi na veliki broj ugovora.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.3. Upravljanje finansijskim rizikom

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišni rizik (koji obuhvata rizik od promjene fer vrijednosti kamatne stope i rizik promjene cijena), kreditni rizik i rizik likvidnosti. Upravljanje rizicima u Društvu je usmjereno na nastojanje da u situaciji nepredvidivosti, rukovodstvo potencijalni negativni uticaj na finansijsko poslovanje Društva svede na minimum.

Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbjegavaju smanjenjem izloženosti Društva ovim rizicima. Društvo ne koristi izvedene finansijske instrumente ili ostale oblike hedžinga protiv ovih rizika zbog nerazvijenosti finansijskog tržišta u kojem Društvo posluje.

Tržišni rizik

Tržišni rizik uključuje:

- a) Valutni rizik – rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u kursu.
- b) Rizik promjene kamatnih stopa – rizik da će se vrijednosti finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjene u tržišnim kamatnim stopama. Rizik promjene kamatnih stopa predstavlja rizik da će se vrijednost imovine Društva promijeniti zbog promjene u apsolutnom nivou kamatnih stopa i/ili razlika između dvije kamatne stope. Aktivnosti Društva su pod uticajem rizika promjene kamatnih stopa u onoj mjeri u kojoj kamatonosna imovina i obaveze dospijevaju ili im se mijenjaju kamatne stope u različitim razdobljima ili u različitim iznosima. Rizik promjene kamatnih stopa javlja se usljed mogućnosti da će promjene kamatnih stopa uticati na buduće tokove gotovine ili na fer vrijednost finansijskih instrumenata. Društvo prati i procenjuje uticaj promjena kamatnih stopa na buduće tokove gotovine ili na fer vrijednost finansijskih instrumenata kroz praćenje osjetljivosti Društva na promjene kamatnih stopa primjenom analize usklađenosti imovine i obaveza.
- c) Cjenovni rizik – rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjene cijena na tržištu, bez obzira jesu li te promjene prouzrokovane faktorima koji se odnose specifično na taj instrument ili njegovog izdavaoca ili faktorima koji se odnose na sve instrumente kojima se trguje na tržištu.

Tržišni rizik ne uključuje samo potencijalni gubitak, već i potencijalni dobitak.

Upravljanje rizicima

a) Rizik promjene kursa

Zvanična valuta u Crnoj Gori je EUR. Kako Društvo većinu transakcija obavlja u EUR, valutni rizik je značajno umanjen.

b) Kamatni rizik

Izloženost Društva tržišnom riziku promjene u kamatnim stopama je koncentrisana u portfelju ulaganja. Poslovanje Društva je podložno riziku promjene kamatnih stopa, ako kamatonosna imovina i obaveze, na koje se plaća kamata, dospijevaju u različitim rokovima i kamate im se različito mijenjaju.

Portfelj ulaganja Društva je obezbijeđen fiksnim kamatama koje su u posmatranom periodu bile na visokom nivou i po tom osnovu Društvo je ostvarilo značajan prihod.

Društvo je izloženo riziku promjena u budućim gotovinskim tokovima koje proizilaze iz promjena kamatnih stopa na tržištu. Međutim, ovaj rizik je ograničen budući da sva kamatonosna ulaganja Društva na datum izvještavanja imaju fiksne kamatne stope.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Upravljanje rizicima (nastavak)

b) Kamatni rizik (nastavak)

Knjigovodstvena vrijednost finansijskih sredstava i obaveza na kraju posmatranog perioda data je u sljedećem pregledu:

Na dan 31.12.2024.

	Nekamato- nosna	Fiksna kamatna stopa	Varijabilna kamatna stopa	Ukupno
U EUR				
Finansijska imovina				
Ulaganja koja se drže do dospelja - kuponske državne obveznice	-	13.206.557	-	13.206.557
Potraživanja od banaka- depoziti	-	650.000	-	650.000
Potraživanja po osnovu premije	101.550	-	-	101.550
Ostala potraživanja	33.162	-	-	33.162
Gotovina	-	238.514	-	238.514
Ukupna finansijska imovina	134.712	14.095.071	-	14.229.783
Finansijske obaveze				
Ostale obaveze	(271.466)	-	-	(271.466)
Obračunati troškovi	(45.552)	-	-	(45.552)
Ukupne finansijske obaveze	(317.018)	-	-	(317.018)

Društvo prati ovu izloženost periodičnim pregledima stanja svoje imovine i obaveza. Procjene gotovinskih tokova, kao i uticaj promjena kamatnih stopa koje se odnose na portfelj ulaganja i tehničke rezerve, redovno se analiziraju. Cilj je da se ograniče neto promjene u vrijednosti imovine i obaveza koje proizilaze iz promjene kamatnih stopa.

Na dan 31.12.2024. godine svi finansijski instrumenti su sa fiksnim kamatnim stopama i shodno tome Društvo nije izloženo riziku promjene kamatne stope.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Upravljanje rizicima (nastavak)

c) Cjenovni rizik

Cjenovni rizik je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati kao rezultat promjena tržišnih cijena. U pregledu koji slijedi, dat je uporedni prikaz knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine i njene tržišne vrijednosti. Obzirom da su hartije od vrijednosti koje Društvo ima u portfoliju klasifikovane kao ulaganja koja se drže do dospeljeća i vode po amortizovanoj vrijednosti, na datum izvještavanja, Društvo nema plasmana koja se vode po fer vrijednosti za koje bi promjena tržišnih cijena imala materijalan značaj na finansijski položaj Društva.

	Ulaganja koja se drže do dospeljeća		Kredit i potraživanja		Ukupno	
	Knjigov. vrijednost	Fer vrijednost	Knjigov. vrijednost	Fer vrijednost	Knjigov. vrijednost	Fer vrijednost
31. decembar 2024.						
Kuponske državne obveznice	13.206.557	12.956.405	-	-	13.206.557	12.956.405
Potraživanja od banaka – depoziti	-	-	650.000	650.000	650.000	650.000
Σ	13.206.557	12.956.405	650.000	650.000	13.856.557	13.606.405
31. decembar 2023.						
Kuponske državne obveznice	13.025.352	11.986.898	-	-	13.025.352	11.986.898
Potraživanja od banaka - depoziti	-	-	800.000	800.000	800.000	800.000
Σ	13.025.352	11.986.898	800.000	800.000	13.825.352	12.786.898

Fer vrijednost ulaganja koja se drže do dospeljeća obračunata je primjenom prinosa na obveznice objavljenim na Bloombergu na dan 31.12.2024. odnosno 31.12.2023.

Upravljanje rizicima obavlja rukovodstvo Društva i služba finansija, računovodstva i kontrolinga u sklopu politika i strategija odobrenih od strane Odbora direktora.

Kreditni rizik

Kreditni rizik se definiše kao nesposobnost dužnika u podmirenju dospjelog potraživanja. Društvo upravlja ovim rizikom redovnim pregledima i analizama od strane rukovodstva i redovnim sastancima s ciljem praćenja razvoja kreditnog rizika. Kontinuirano se prati naplativost potraživanja i vrše odgovarajuće ispravke potraživanja u skladu sa internim aktima.

Društvo upravlja ovim rizikom tako što radi diversifikaciju ulaganja u depozite kod prvoklasnih banaka i u državne obveznice. Time je rizik naplate sveden na najmanju moguću mjeru, a sve u skladu sa poslovnom konzervativnom politikom ulaganja sredstava Društva. Plasmani slobodnih novčanih sredstava su takođe definisani Pravilnikom o deponovanju i ulaganju sredstava tehničkih rezervi i sredstava kapitala društva za osiguranje („Sl. List Crne Gore“, br. 62/18 od 21.09.2018 068/21 od 23.06.2021).

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Tabelarni prikaz izloženosti kreditnom riziku:

U EUR	2024	2023
Hartije od vrijednosti	13.206.557	13.025.352
Depoziti kod banaka	650.000	800.000
Potraživanja za premiju	133.827	113.021
Ostala potraživanja	42.936	26.560
Ispravka vrijednosti	(42.051)	(26.582)
Neto knjigovodstvena vrijednost	13.991.269	13.938.351

Ročna struktura neto potraživanja za premiju prikazana je u narednoj tabeli:

u EUR	2024	2023
0-90 dana	70.098	65.263
91-180 dana	23.223	15.963
181-365 dana	7.704	5.215
preko 365 dana	525	-
	101.550	86.441

Plasmani se odnose na ulaganja u depozite kod banaka u Crnoj Gori. Dospijeca depozita, kamatne stope po kojima su uloženi, kao i rejtingi banaka kod kojih su uloženi depoziti, prikazani su u napomeni 19.

Ulaganja u hartije od vrijednosti predstavljaju ulaganja u obveznice izdate od strane Ministarstva finansija Vlade Crne Gore sa fiksnim kamatnim stopama. Struktura obveznica po rokovima dospeljeća prikazana je u napomeni 18.

Finansijska sredstva Društva koja su izložena kreditnom riziku su depoziti kod banaka, gotovina na tekućim računima i hartije od vrijednosti. Društvo prati informacije u vezi emitenata hartija od vrijednosti i nastoji da se u plasmanima nalaze hartije od vrijednosti izdavalaca sa visokim kreditnim rejtingom. Plasman sredstava u bankarske depozite se obavlja na bazi analize bankarskog sektora i pojedinačnih banaka, imajući u vidu pojedinačne indikatore rizika banaka i vodeći računa o disperziji po bankama i kreditnom rejtingu grupe kojoj pripadaju pojedinačne banke. Bankarski depoziti se ulažu na osnovu ponude i analize boniteta banaka, uz vođenje računa o disperziji deponovanja po bankama..

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje kao rezultat finansijskih aktivnosti Društva i upravljanja sredstvima. Ovaj rizik uključuje sposobnosti finansiranja imovine u odgovarajućim rokovima i kamatama, te rizik nesposobnosti likvidacije imovine po razumnoj cijeni i u odgovarajućim vremenskim razdobljima. Likvidnost Društva utvrđuje se i prati na osnovu novčanih tokova i pokazatelja likvidnosti. Pokazatelj likvidnosti Društva se utvrđuje u skladu sa Pravilnikom o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društva za osiguranje, odnosno društva za reosiguranje („Sl. List Crne Gore“, br. 22/14 od 16.05.2014. godine). Društvo nastoji da u svom poslovanju što više slobodnih novčanih sredstava plasira u depozite kod banaka uz najpovoljniju kamatnu stopu. Stanje gotovinskih računa i depozita se razmatra na dnevnom nivou od strane rukovodstva Društva, prilikom čega se utvrđuju kritični dani za likvidnost, odnosno dani kada će doći do značajnog odliva sredstava, na osnovu čega se donose odluke o korišćenju sredstava. Društvo je likvidno i tokom godine je zadovoljilo zakonske zahtjeve za plaćanjem šteta na vrijeme.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Analizom visine i strukture tehničkih i garantnih rezervi (ukupno i po vrstama osiguranja), i kvantifikovanjem funkcionalnih odnosa između pojedinih deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih i garantnih rezervi, realizuju se ciljevi i podiže efikasnost upravljanja rizicima.

Društvo svojim aktivnostima obezbjeđuje strukturnu i ročnu usklađenost imovine i obaveza, procjenjuje buduće novčane tokove i permanentno prati informacije o dešavanjima na tržištu novca i kapitala radi prevazilaženja eventualnih problema u likvidnosti.

Ugovori o deponovanju sredstava imaju klauzulu o prijevremenom vraćanju u slučaju potrebe za likvidnim sredstvima.

Sljedeće tabele predstavljaju strukture dospjeća sredstava i obaveza Društva posebno na dan 31. decembra 2024. godine i 31. decembra 2023. godine, na osnovu nediskontovanih ugovorenih obaveza:

Na dan 31.12.2024.	do 1 godine	od 1 do 3 godine	od 3 do 5 godina	preko 5 godina	ukupno
U EUR					
Finansijska imovina					
Ulaganja koja se drže do dospjeća – kuponske državne obveznice	2.150.159	5.092.707	5.963.691	-	13.206.557
Potraživanja od banaka – depoziti	650.000	-	-	-	650.000
Potraživanja po osnovu premije	101.550	-	-	-	101.550
Ostala potraživanja	33.162	-	-	-	33.162
Gotovina	238.514	-	-	-	238.514
Ukupna finansijska imovina	3.173.385	5.092.707	5.963.691	-	14.229.783
Finansijske obaveze					
Obaveze iz finansiranja	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	(271.466)	-	-	-	(271.466)
Obračunati troškovi	(45.552)	-	-	-	(45.552)
Ukupne finansijske obaveze	(317.018)	-	-	-	(317.018)
Na dan 31.12.2023	do 1 godine	od 1 do 3 godine	od 3 do 5 godina	preko 5 godina	ukupno
U EUR					
Finansijska imovina					
Ulaganja koja se drže do dospjeća – kuponske državne obveznice	648.303	4.053.511	3.161.117	5.162.421	13.025.352
Potraživanja od banaka – depoziti	800.000	-	-	-	800.000
Potraživanja po osnovu premije	86.440	-	-	-	86.440
Ostala potraživanja	26.560	-	-	-	26.560
Gotovina	62.135	-	-	-	62.135
Ukupna finansijska imovina	1.623.438	4.053.511	3.161.117	5.162.421	14.000.487
Finansijske obaveze					
Obaveze iz finansiranja	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	(282.992)	-	-	-	(282.992)
Obračunati troškovi	(22.942)	-	-	-	(22.942)
Ukupne finansijske obaveze	(305.934)	-	-	-	(305.934)

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Društvo je obračunalo na dan 31.12.2024. godine rezervisanja za štete u iznosu od EUR 93.695 (31.12.2023: EUR 104.277), kao i prenosnu premiju u iznosu od EUR 20.202 (31.12.2023: EUR 21.499). Ročna struktura finansijskih sredstava i obaveza na dan 31.12.2024. godine dovoljna je za pokriće rezervisanih šteta Društva.

Operativni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na poslovanje Društva, zbog propusta (nenamjernih i namjernih) zaposlenih i organa Društva, neodgovarajućih internih procedura i procesa u Društvu, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom, odnosno drugim sistemima kao i usljed nepredvidljivih spoljnih događaja.

Operativni rizik obuhvata:

1. rizik pogrešnog, odnosno neodgovarajućeg izbora članova organa upravljanja, kao i lica kojima je povjereno rukovođenje pojedinim poslovima društva;
2. rizik pogrešnog, odnosno neadekvatnog izbora, rasporeda i postavljanja zaposlenih u društvu (kvalifikaciono i brojno);
3. rizik neadekvatne organizacije poslovanja društva;
4. rizik pogrešnog i ekonomski štetnog ugovaranja poslova;
5. rizik ugovaranja, organizovanja i obavljanja poslova osiguranja suprotno pravilima struke osiguranja;
6. rizik odsustva odgovarajućeg sistema internih kontrola, procedura i postupaka rada;
7. rizik prevara, zloupotreba i drugih nezakonitih aktivnosti lica kojima je povjereno rukovođenje pojedinim poslovima društva, članova organa upravljanja i zaposlenih u društvu;
8. ostale operativne rizike koji zavise od prirode, obima i složenosti poslovanja društva.

Nivo rizika je određen uz pomoć kvalitativne metodologije (kombinacija tabele Uticaja i Učestalosti). Društvo ne poseduje razvijen interni model (baziran na principima Solventnost II) za adekvatnu kvantifikaciju rizika. Dok Solventnost II regulativa ne stupi na snagu, Društvo na kvartalnom nivou dostavlja podatke funkciji za upravljanje rizicima Grupe, neophodne za obračun kapitalnog zahtjeva na bazi standardne formule.

Preferencije Društva u vezi sa operativnim rizicima su da teži da izbjegne ili svede na najmanju moguću mjeru operativni rizik, pravni rizik, strateški kao i druge značajne rizike. U upravljanju operativnim rizikom Društvo primenjuje Heat Map-u koju redovno ažurira. HM služi za izveštavanje Uprave Društva o najznačajnijim rizicima.

Restrukturiranje IT okruženja Društva je ključno u umanjenju rizika od pada sistema. Društvo u kontinuitetu radi na unapređenju IT aplikacija i infrastrukture.

Dodatno kroz pojednostavljenja i smanjenje broja koraka u poslovnim procesima povećava se zadovoljstvo klijenata Društva. Implementacija ciljnog operativnog modela (Target Operating Model – TOM) u Društvu ima za cilj standardizaciju ključnih procesa. Ovo omogućava Društvu da uvećava produktivnost, poveća zadovoljstvo klijenata i umani broj neefikasnih i nestabilnih procesa. Sektor za razvoj ljudskih resursa kontinuirano prati razvoj zaposlenih u cilju smanjenja rizika napuštanja kompanije od strane ključnih zaposlenih.

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.3. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Rizici se procjenjuju na osnovu scenario analize prijetnje (*threat scenarios*) i putem ekspertskih procjena. Procijenjeni rizici se klasifikuju u odgovarajuće risk klase u skladu sa sistemom klasifikacije koji zavisi od raspoloživog kapitala za pokriće solventnosti tj. od raspoložive margine solventnosti (*garantne rezerve*) i procijenjene vjerovatnoće ostvarenja definisanog scenarija. Matrica vrednovanja operativnih rizika data je u nastavku:

		Ukupna procjena učinka		
		Visok	Srednji	Nizak
Vjerovatnost	Visoka			
	Srednja			
	Niska			

Tabela: Matrica vrednovanja mjerljivih rizika

6.4. Upravljanje imovinom i obavezama

Budući da je Društvo izloženo riziku kroz ugovore o osiguranju, finansijske plasmane, finansijske obaveze i reosiguranje, cilj društva je da uparuje obaveze po ugovorima o osiguranju i finansijskim instrumentima sa aktivom koja je izložena sličnim ili identičnim rizicima.

Društvo aktivno upravlja svojom imovinom te koristi pristupe koji uravnotežuju kvalitet, diversifikaciju, uparivanje imovinom i obavezama, likvidnost i povrat na investiciju. Cilj procesa ulaganja je optimizirati prihod od ulaganja i ukupni povrat nakon poreza korigovan za rizik, istovremeno osiguravajući da se imovinom i obavezama upravlja na bazi gotovinskih tokova i ročnosti. Rukovodstvo periodično pregleda i odobrava ciljne portfelje, određuje investicione smjernice i limite te nadgleda proces upravljanja imovinom i obavezama. Dužna pažnja poklanja se usklađenosti s pravilima koje propisuje Zakon o osiguranju.

Društvo stvara ciljne portfelje za svaki značajni proizvod, što predstavlja strategije ulaganja koje Društvo koristi da bi profitabilno finansiralo svoje obaveze unutar prihvatljivog nivoa rizika. Ove strategije uključuju ciljeve za efektivno trajanje, krivu prinosa, osjetljivost, likvidnost, koncentraciju imovine po sektorima i kreditni kvalitet. Procjene korišćene u utvrđivanju približnih iznosa i vremena plaćanja vlasnicima polisa za obaveze iz ugovora o osiguranju se redovno pregledaju. Veći dio ovih procjena je subjektivne prirode i može uticati na mogućnost Društva da ostvari ciljeve upravljanja imovinom i obavezama. Pregled finansijske imovine i finansijskih obaveza dat je u tabeli u nastavku:

U EUR	2024		2023	
	Plasmani	Obaveze	Plasmani	Obaveze
Kuponske državne obveznice	13.206.557	-	13.025.352	-
Depoziti	650.000	-	800.000	-
Potraživanja po osnovu premije osiguranja	101.550	-	86.440	-
Ostala potraživanja	33.162	-	26.560	-
Gotovina	238.514	-	62.135	-
Ostale obaveze iz osiguranja	-	(271.466)	-	(282.992)
Obračunati troškovi	-	(45.552)	-	(22.942)
UKUPNO	14.229.783	(317.018)	14.000.487	(305.934)

6. UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

6.5. Upravljanje kapitalom

Društvo upravlja kapitalom, održava zahtijevani nivo kapitala i ulaže kapital u skladu sa Zakonom o osiguranju, Pravilnikom o načinu obračuna margine solventnosti („Sl. List CG“, br. 14/13 od 15.03.2013. godine) i Pravilnikom o deponovanju i ulaganja sredstava tehničkih rezervi i sredstava kapitala društva za osiguranje („Sl. List CG“, br. 62/18). Na dan 31.12.2021. godine, Društvo ispunjava uslove adekvatnosti kapitala zahtijevane članom 98 i 98a Zakona o osiguranju. Garantni kapital Društva u iznosu od EUR 3.741.560 veći je od:

- iznosa propisanog članom 21, odnosno članom 201a. Zakona o osiguranju, tj. od iznosa akcijskog kapitala koji za poslove životnih vrsta osiguranja kojima se Društvo
- margine solventnosti Društva.

7. FER VRIJEDNOST KAO OSNOVA VREDNOVANJA IMOVINE I OBAVEZA

Fer vrijednost se definiše kao „cijena koja bi bila ostvarena prilikom prodaje sredstva ili plaćena za prenos obaveze u redovnoj transakciji između tržišnih učesnika na dan vrednovanja“.

U zavisnosti od karakteristike podataka (inputa) koji su korišćeni prilikom utvrđivanja fer vrijednosti, fer vrijednost se klasifikuje u jedan od tri nivoa. Najveću pouzdanost ima fer vrijednost nivoa 1, zatim fer vrijednost nivoa 2, i na kraju, najmanji nivo pouzdanosti ima fer vrijednost nivoa 3.

U nastavku je hijerarhijski redosled nivoa određivanja fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza:

1. Fer vrijednost nivoa 1 je vrijednost koja je dobijena na bazi kotiranih cijena na aktivnim tržištima kod kojih nije vršeno bilo kakvo uskladjivanje a koje se odnose na identična sredstva ili obaveze. Fer vrijednost nivoa 1 je karakteristična za Finansijska sredstva (HOV) za koja postoji aktivno i likvidno tržište.
2. Fer vrijednost nivoa 2 je vrijednost koja je dobijena na bazi kotiranih cijena za slična sredstva kojima se trguje na aktivnom i likvidnom tržištu ili vrijednost koja je dobijena na bazi korigovanih kotiranih cijena za identična sredstva kojima se trguje na neaktivnom i nelikvidnom tržištu.
3. Najmanju pouzdanost sa sobom nosi fer vrijednost nivoa 3 koja se dobija na bazi inputa koji nisu uočljivi na tržištu. Najčešće je riječ o fer vrijednosti koja se dobija primenom različitih modela procjene koji kao podatke (inpute) koriste pretpostavke razvijene od strane menadžmenta. Fer vrijednost nivoa 3 je karakteristična za Nematerijalnu imovinu i Nekretnine, postrojenja i opremu.

Uporedni pregled knjigovodstvene i fer vrijednosti na dan 31.12.2024. i 31.12.2023. za kuponske državne obveznice i potraživanja od banaka za depozite dat je u napomeni 6.3. u okviru cjenovnog rizika. Finansijske obaveze Društva su kratkoročne a njihova fer vrijednost je jednaka knjigovodstvenoj vrednosti.

8. PRIHODI OD PREMIJE OSIGURANJA I SAOSIGURANJA

Prihodi po osnovu premije osiguranja i saosiguranja predstavljaju naplaćene kao i obračunate a nenaplaćene iznose koji su fakturisani u tekućoj, odnosno prethodnoj godini korigovane za udio reosiguravača u premijama osiguranja i promjenu prenosne premije:

U EUR	2024	2023
Obračunate bruto premije životnog osiguranja	1.656.868	1.639.286
Smanjenje za udio reosiguranja u premijama osiguranja	(40.846)	(35.691)
Promjene bruto prenosnih premija	1.298	2.841
Ukupno	1.617.320	1.606.436

Obračunate bruto premije životnog osiguranja po vrsti osiguranja:

U EUR	2024	2023
Osnovno životno osiguranje	1.538.263	1.521.855
Rentno osiguranje	13.340	15.695
Dopunsko osiguranje uz osiguranje života	105.265	101.586
Druge vrste životnih osiguranja	-	150
Ukupno	1.656.868	1.639.286

9. NETO PRIHODI OD OSTALIH USLUGA

Neto prihodi od ostalih usluga obuhvataju:

U EUR	2024	2023
Prihod od ukinutih rezervisanja, osim tehničkih rezervisanja	9.381	56.265
Prihodi od drugih usluga	28.678	60.505
Ukupno	38.059	116.770

10. RASHODI NAKNADA ŠTETA

Rashodi naknada šteta obuhvataju:

U EUR	2024	2023
Obračunate bruto naknade šteta	1.208.471	1.109.052
Troškovi vezani za naknadu šteta	13.809	9.574
Umanjenje za udio reosiguravača u naknadama šteta	(15.961)	-
Promjene bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete	(11.331)	(1.670)
Promjena bruto rezervisanja za nastale neprijavljene štete	749	(2.370)
Ukupno	1.195.737	1.114.586

Obračunate bruto naknade šteta po vrsti osiguranja:

U EUR	2024	2023
Osnovno životno osiguranje	1.145.430	1.026.409
Rentno osiguranje	32.784	36.691
Dopunsko osiguranje uz osiguranje života	26.396	43.887
Druge vrste životnih osiguranja	3.861	2.065
Ukupno	1.208.471	1.109.052

11. RASHODI ZA PROMJENE NETO TEHNIČKIH REZERVISANJA

Rashodi za promjene neto tehničkih rezervisanja odnose se na promjenu matematičke rezerve i rezervisanja za učešće u dobiti u toku godine kao što slijedi:

U EUR	2024	2023
Promjena matematičke rezerve osiguranja života	(34.952)	97.469
Promjena rezervisanja za učešće u dobiti	(36.060)	(44.301)
Ukupno	(71.012)	53.168

12. OSTALI TROŠKOVI, DOPRINOSI I REZERVISANJA

Ostali troškovi, doprinosi i rezervisanja obuhvataju:

U EUR	2024	2023
Troškovi nadzornog organa	16.229	17.875
Troškovi ispravke vrijednosti potraživanja	31.169	28.372
Drugi ostali neto troškovi osiguranja	16.439	67.074
Ukupno	63.837	113.321

Drugi ostali neto troškovi osiguranja obuhvataju rashode prethodnih perioda nastale usljed storniranja/redukovanja polisa i polisa kod kojih se mijenjaju ugovorni elementi i odobrenih popusta.

13. TROŠKOVI SPROVOĐENJA OSIGURANJA

Troškovi sprovođenja osiguranja obuhvataju: troškove sticanja osiguranja i sve druge operativne troškove koji su neophodni za obavljanje djelatnosti osiguranja (amortizaciju, zarade, materijalne troškove, troškovi ostalih usluga). Ukupni troškovi sprovođenja osiguranja umanjuju se za prihode od provizija reosiguravača.

U EUR	2024	2023
Troškovi sticanja osiguranja	248.625	248.889
Amortizacija	4.243	9.628
Neto zarade zaposlenih	134.303	107.413
Porezi i doprinosi na isplaćene zarade	45.074	38.499
Drugi troškovi rada	15.109	2.589
Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih lični rashoda	194.486	148.501
Materijalni troškovi	3.803	3.652
Troškovi ugovora o djelu, konsultantskih usluga	22.664	28.239
Zakupnine	13.974	13.825
Troškovi platnog prometa	17.689	18.323
Premije osiguranja	1.107	2.447
Troškovi reklame, propagande i reprezentacije	3.686	1.020
Ostali troškovi drugih usluga	93.776	98.926
Ostali troškovi usluga	152.896	162.780
Drugi troškovi	5.133	647
Umanjenje za prihode od provizije reosiguranja	(12.020)	(16.809)
Ukupno	597.166	557.288

Drugi troškovi rada se odnose na troškove službenih putovanja kao i na usluge Agencije za zapošljavanje a ostali troškovi drugih usluga se odnose na neproizvodne usluge: konsalting, medicinske usluge, usluge oglašavanja, PTT usluge i sl.

14. FINANSIJSKI REZULTAT OD ULAGANJA

U EUR	2024	2023
Finansijski prihodi		
Prihodi od kamata na oročene depozite	9.301	9.125
Prihodi od kamata po osnovu obveznica	476.881	433.810
Prihodi od predujma, prodaje osnovnih sredstava	289	255
Drugi prihodi	12.735	-
	499.206	443.190
Finansijski rashodi		
Drugi rashodi	(1.229)	(1.727)
	(43.569)	(6.031)
Ukupno	454.408	435.432

Struktura ukupnog neto finansijskog rezultata od ulaganja sa aspekta finansijskog rezultata ostvarenog od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i finansijskog rezultata iz ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi:

U EUR	2024	2023
Finansijski rezultat od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		
Prihodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve	337.550	309.646
Rashodi od ulaganja sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve	-	-
	337.550	309.646
Finansijski rezultat od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi i matematičke rezerve		
Prihodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	161.656	133.544
Rashodi od ulaganja koja se ne finansiraju iz sredstava tehničkih rezervi	(44.798)	(7.758)
	116.858	125.786
Ukupno	454.408	435.432

15. POREZ NA DOBIT

U EUR	2024	2023
Tekući porez na dobit	36.533	36.654
Odloženi porezi	-	-
Ukupno	36.533	36.654

16. NEMATERIJALNA ULAGANJA

Nematerijalna imovina obuhvata:

U EUR	2024	2023
Softveri i licence	-	-
Stanje na dan 31. decembar	-	-

Promjene na nematerijalnim ulaganjima su kao što slijedi:

U EUR	Nematerijalna imovina- softveri i licence	
	2024	2023
Nabavna vrijednost		
Stanje na 1. januar	125.221	125.221
Nabavka	-	-
Stanje na 31. decembar	125.221	125.221
Ispravka vrijednosti		
Stanje na 1. januar	(125.221)	(124.871)
Amortizacija	-	(350)
Stanje na 31. decembar	(125.221)	(125.221)
Sadašnja vrijednost na dan 31. decembar	-	-

17. NEKRETNINE I OPREMA

Nekretnine i oprema obuhvataju:

U EUR	2024	2023
Kancelarijski nameštaj	346	3.635
Kompjuterska i ostala oprema	1.802	184
Automobili	-	1.551
IFRS16	32.015	46.718
Stanje na dan 31. decembar	34.163	52.088

17. NEKRETNINE I OPREMA (nastavak)

Promjene na nekretninama i opremi:

U EUR	Građevinski objekti		Namještaj		Kompjuterska i ostala oprema		Automobili		Ukupno	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Nabavna vrijednost										
Stanje 01.01.	2.247	2.247	78.663	78.663	42.204	42.204	61.005	61.005	184.119	184.119
Nabavka	-	-	-	-	1.958	-	-	-	1.958	-
Rashodovanje	-	-	-	-	-	-	(7.355)	-	-	-
Stanje 31.12.	2.247	2.247	78.663	78.663	44.162	42.204	53.650	61.005	186.077	184.119
Ispravka vrijednosti										
Stanje 01.01.	(2.247)	(2.247)	(75.029)	(65.837)	(42.059)	(41.562)	(59.454)	(55.640)	(178.748)	(165.286)
Amortizacija	-	-	(3.288)	(9.192)	(342)	(458)	(1.551)	(3.813)	(5.182)	(13.462)
Rashodovanje	-	-	-	-	-	-	7.355	-	-	-
Stanje 31.12.	(2.247)	(2.247)	(78.317)	(75.028)	(42.362)	(42.019)	(53.650)	(59.454)	(183.930)	(178.748)
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.	-	-	346	3.635	1.801	185	-	1.551	2.147	5.371

18. DUGOROČNA I KRATKOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA U HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

Dugoročna ulaganja se odnose na hartije od vrijednosti – kuponske (EURO obveznice) – koje predstavljaju obveznice izdate od strane Ministarstva finansija Vlade Crne Gore sa fiksnim kamatnim stopama. Ove hartije Društvo klasifikuje kao finansijski instrumenti koji se drže do dospeljeća.

Struktura ulaganja u obveznice prikazana je u narednoj tabeli:

U EUR	Kamatna stopa	Datum dospeljeća	2024	2023
Kuponske obveznice				
Seriya 2024	3,000%	23.04.2024.	-	648.303
Seriya 2025	3,375%	21.04.2025.	2.150.159	2.152.223
Seriya 2026	3,500%	23.04.2026.	1.901.151	1.901.288
Seriya 2027	2,875%	16.12.2027.	3.191.556	3.161.117
Seriya 2029	2,550%	03.10.2029.	5.963.691	5.162.421
Ukupno			13.206.557	13.025.352

19. KRATKOROČNA FINANSIJSKA ULAGANJA U DEPOZITE

Kratkoročna finansijska ulaganja u depozite odnose se na deponovana sredstva kod poslovnih banaka sa rokom dospijanja do godinu dana i njihova struktura je sljedeća:

Naziv banke	31.12.2024.			31.12.2023.		
	Dospijeće	Kamatna stopa	Iznos depozita	Dospijeće	Kamatna stopa	Iznos depozita
Erste Banka	08.01.2025	0,03	100.000	28.01.2024	0,10	100.000
Erste Banka						
Erste Banka						
Addiko Banka	17.10.2025	1,65	100.000	30.09.2024	1,65	300.000
Addiko Banka	30.01.2025	0,70	150.000	20.01.2024	1,05	200.000
Addiko Banka	03.04.2025	1,05	300.000	30.04.2024	1,80	200.000
Stanje na dan 31.12.			650.000			800.000

20. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na dan 31. decembra 2024. godine u iznosu od EUR 62.135 (2023: EUR 62.135) obuhvataju sredstva na računima kod poslovnih banaka. Pregled novčanih sredstava po bankama dat je u sljedećoj tabeli:

u EUR

	2024	2023
CKB	12.718	39.601
NLB	4.919	6.980
Erste banka	1.610	6.890
Hipotekarna banka	5.357	1.004
Addiko banka	204.577	5.245
Prva banka	1.992	390
Lovćen banka	7.341	2.025
Ukupno	238.514	62.135

21. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

Potraživanja za premiju osiguranja i ostala potraživanja imaju sljedeću strukturu:

U EUR

	2024	2023
Potraživanja po osnovu premije osiguranja	133.827	113.022
Potraživanja po osnovu datih avansa	4.420	6.562
Ostala potraživanja	34.343	29.771
	172.590	149.355
Ispravka vrijednosti		
- potraživanja po osnovu premija	(32.277)	(26.582)
- ostalih potraživanja	(9.774)	(9.773)
Stanje na dan 31.12.	134.712	113.000

22. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U EUR	2024	2023
Ukalkulisani prihodi po osnovu kamate na depozite	1.235	4.779
Ukalkulisani prihod po osnovu kamate na obveznice	130.638	138.412
Unapred plaćeni troškovi	6.102	3.808
Stanje na dan 31.12.	137.975	146.999

23. KAPITAL I REZERVE

23.1. Osnovni kapital

U EUR	2024	2023
Aksijski kapital	5.225.837	5.225.837
Gubitak ranijih godina	(1.200.657)	(1.484.277)
Ukupni osnovni kapital na 31.12.	4.025.180	3.741.560

Struktura aksijskog kapitala sa stanjem na dan 31.12. tekuće, odnosno prethodne godine prikazana je u narednoj tabeli:

U EUR	31.12.2024.		31.12.2023.	
	Vrijednost	% učešća	Vrijednost	% učešća
Uniqa Österreich Versicherungen AG, Austrija	4.876.751	93,32%	4.876.751	93,32%
Uniqa a.d. za osiguranje, Beograd	349.086	6,68%	349.086	6,68%
Ukupno	5.225.837	100%	5.225.837	100%

23.2. Margina solventnosti

Društvo je dužno da obračunava marginu solventnosti u skladu sa Pravilnika o načinu obračuna margine solventnosti ("Sl. List CG", br. 14/13) i da u svom poslovanju obezbijedi da margina solventnosti uvijek bude u visini koju je utvrdio regulatorni organ.

Obračun margine solventnosti na dan 31.12.2024. godine:

1. Margina solventnosti (osiguranje života, rentna osiguranja i dr.vrste živ.osig) na 31.12.2024.	610.468
2. Margina solventnosti za dopunska osiguranja uz osig. života (premijski metod)	19.181
3. Margina solventnosti za dopunska osiguranja uz osig. života (metod šteta)	13.788
4. Margina solventnosti za dopunska osiguranja uz osig. života na 31.12.2023.	20.706
5. Rezerve za štete dopunskih osiguranja u samopridržaju tekuće 2024. godine	28.783
6. Rezerve za štete dopunskih osiguranja u samopridržaju prethodne 2023. godine	29.182
7. Količnik (5/6)	1
8. Margina solventnosti za dopunska osiguranja uz osig. života na 31.12.2024.	20.423
Ukupna margina solventnosti na dan 31.12.2024. (1. + 8.)	630.891

23. KAPITAL I REZERVE (nastavak)

23.3. Adekvatnost kapitala

Obračun adekvatnosti kapitala dat je u sljedećem pregledu:

u EUR	2024	2023
Akcijski kapital	5.225.837	5.225.837
Akumulirani gubitak	(1.200.657)	(1.484.277)
Nematerijalna imovina	-	-
I OSNOVNI KAPITAL	4.025.180	3.741.560
II DOPUNSKI KAPITAL	-	-
III GARANTNI KAPITAL (I+II)	4.025.180	3.741.560
IV STAVKE ODBITKA	-	-
V KAPITAL (I+II-IV)	4.025.180	3.741.560

Garantni kapital Društva veći je od:

- iznosa propisanog članom 21, odnosno članom 21a. Zakona o osiguranju, tj. od iznosa akcijskog kapitala koji za poslove životnih vrsta osiguranja kojima se Društvo bavi iznosi EUR 3.000.000;
- margine solventnosti Društva.

Na dan 31.12.2024. godine, Društvo ispunjava uslove adekvatnosti kapitala zahtijevane članom 98 i 98a Zakona o osiguranju.

Društvo raspolaže dovoljnom visinom kapitala da pokrije iskazani gubitak u poslovanju iz ranijih godina, te nakon odbitka gubitaka ima kapital u visini od EUR 3.741.560 izračunat u skladu sa članom 92 Zakona o osiguranju. Visina kapitala je dovoljna sa aspekta obezbjeđenja sigurnosti i stabilnosti poslovanja.

24. REZERVISANJA

U EUR	2024	2023
Bruto prenosne premije	20.202	21.499
Bruto rezervisanja za nastale prijavljene štete	71.514	82.845
Bruto rezervisanja za štete nastale a neprijavljene štete	22.180	21.432
	113.896	125.776
Bruto matematička rezervisanja za životna osiguranja	9.272.100	9.307.052
Bruto rezervisanja za učešće u dobiti	358.778	394.839
	9.630.878	9.701.891
Rezervisanja za penzije, jubilarne nagrade i otpremnine	6.698	6.659
	6.698	6.659
Stanje na dan 31.12.	9.751.472	9.834.326

Bruto prenosna premija u iznosu od EUR 20.202 (2023: EUR 21.499) predstavlja prenosnu premiju obračunatu po osnovu dopunskog osiguranja uz osiguranje života.

Ukupna rezervisanja za učešće osiguranika u dobiti na dan 31. decembar 2024. godine iznose EUR 358.779.

24. REZERVISANJA (nastavak)

24.1. Bruto rezervisane štete

Promjene na bruto rezervisanim štetama su prikazane kao što slijedi:

U EUR	2024	2023
Stanje 1.1.	108.317	108.317
Promjene u toku godine	(4.040)	(4.040)
Stanje 31.12.	104.277	104.277

24.2. Dugoročna tehnička rezervisanja – bruto matematička rezervisanja i rezervisanja za učešće u dobiti

Promjene na dugoročnim tehničkim rezervisanjima u toku godine su sljedeće:

U EUR	2024	2023
Stanje 1.1.	9.701.891	9.648.723
Promjene u toku godine	(71.013)	53.168
Stanje 31.12.	9.630.878	9.701.891

Dugoročna tehnička rezervisanja, koja čine bruto matematička rezerva i rezervisanja za učešće u dobiti u ukupnom iznosu od EUR 9.630.878 (2023: EUR 9.701.891) predstavljaju rezervisanja aktivnih i kapitalizovanih životnih osiguranja sa sljedećom strukturom:

U EUR	Aktivna osiguranja	Redukovana osiguranja	Ukupno
Matematička rezerva	8.262.813	785.723	9.048.536
Prenosna premija	223.563	-	223.563
Rezerva za učešće u dobiti	303.508	55.271	358.779
Stanje na dan 31.12.	8.789.884	840.994	9.630.878

25. KRATKOROČNE OBAVEZE

U EUR	2024	2023
Obaveze po osnovu uplata po storniranim polisama	101.700	113.062
Obaveze za štete u zemlji	-	-
Dobavljači	7.516	4.274
Obaveza za premiju reosiguranja	-	2.073
Primljeni avansi - uplate premija	115.559	116.071
Ostale obaveze prema zaposlenima	457	167
Ostale obaveze	46.234	47.345
Stanje na dan 31.12.	271.466	282.992

Ostale obaveze se odnose na obaveze po osnovu obračunatih poreza po odbitku, poreza na dobit i poreza na dodatu vrijednost na ino usluge.

26. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

Pasivna vremenska razgraničenja u iznosu od EUR 45.552 (2023: EUR 22.942) se odnose na ukalkulisavanja po osnovu troškova poslovanja za 2023. godinu.

U EUR	2024	2023
Ukalkulisani troškovi	45.552	22.942
Ukupno	45.552	22.942

27. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA

27.1. Poslovni odnosi sa matičnim društvom

Većinski vlasnik Društva je UNIQA Internationale Beteiligungs-Verwaltungs GmbH, Austrija u čijem se vlasništvu nalazi 93,32% akcija Društva. Preostalih 6,68% akcija se nalazi u vlasništvu UNIQA a.d. za osiguranje, Beograd.

27.2. Salda na računima sa povezanim pravnim licima

Salda i transakcije sa povezanim pravnim licima Društva na dan 31. decembra tekuće, odnosno prethodne godine, prikazana su kao što slijedi:

BILANS STANJA u 000 EUR	Naziv povezanog lica	Osnov povezanosti	2024	2023
AKTIVA				
Ostala potraživanje	UNIQA IT Services	Subjekt pod zajedničkom kontrolom	-	2.743
Ostala potraživanje	Raiffeisen Informatik Consulting	Subjekt pod zajedničkom kontrolom	5.253	3.808
			5.253	6.551
PASIVA				
PVR - ukalkulisani troškovi - konsalting	UNIQA Capital Markets GmbH	Subjekt pod zajedničkom kontrolom	1.266	911
PVR - ukalkulisani troškovi - konsalting	UNIQA životno osiguranje ado, Beograd	Subjekt pod zajedničkom kontrolom	665	871
PVR - ukalkulisani troškovi - konsalting	S tech	Subjekt pod zajedničkom kontrolom	13.904	5.771
Obaveze prema društvima iz grupe	UNIQA Insurance Group AG, Wien	Matično društvo	-	129
Obaveze prema društvima iz grupe	S tech	Subjekt pod zajedničkom kontrolom	-	-
Obaveze prema društvima iz grupe	UNIQA IT Services	Subjekt pod zajedničkom kontrolom	1.589	-
Obaveze prema društvima iz grupe	UNIQA Neživotno osiguranje	Subjekt pod zajedničkom kontrolom	2.439	-
Obaveze za premiju reosiguranja	Uniq RE AG, Zurich	Subjekt pod zajedničkom kontrolom	-	2.073
			19.863	9.755

27. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA (nastavak)

27.2. Salda na računima sa povezanim pravnim licima (nastavak)

BILANS USPJEHA u 000 EUR	Naziv povezanog lica		2024	2023
PRIHODI				
Prihodi od premije osiguranja	UNIQA neživotno osiguranje ad, Podgorica	Subjekt pod zajedničkom kontrolom	(8.400)	(8.400)
Smanjenje prihoda za udio reosiguranja u premijama osiguranja	Uniqa RE AG, Zurich	Subjekt pod zajedničkom kontrolom	(40.846)	(35.691)
			(49.246)	(44.091)
RASHODI				
Umanjenje rashoda po osnovu učešća u naknadi štete	Uniqa RE AG, Zurich	Subjekt pod zajedničkom kontrolom	(15.961)	-
Umanjenje troškova - prihodi od provizija reosiguranja	Uniqa RE AG, Zurich	Subjekt pod zajedničkom kontrolom	(12.020)	(16.809)
Konsultantske usluge	UNIQA Zivotno osiguranje ado, Beograd	Subjekt pod zajedničkom kontrolom	2.466	1.833
Konsultantske usluge	UNIQA Capital Markets GmbH, Wien	Matično društvo	3.497	3.549
Konsultantske usluge	UNIQA Insurance Group AG, Wien	Subjekt pod zajedničkom kontrolom	9.048	3.237
Troškovi održavanje servera i mreže	sTech doo, Beograd	Subjekt pod zajedničkom kontrolom	45.850	31.757
Troškovi licence IT	UNIQA IT Services	Subjekt pod zajedničkom kontrolom	6.042	16.801
			38.922	40.368

27. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM PRAVNIM LICIMA (nastavak)

27.3. Prenos zajedničkih troškova

U skladu sa Protokolom o međusobnom preuzimanju i učešću u troškovima sa UNIQA neživotnog osiguranja ad izvršen je obračun i prenos pripadajućih troškova po principu proporcionalnog učešća, a odnose se na zajedničke troškove poslovanja UNIQA neživotnog osiguranja a.d. i Društva, u neto iznosu od EUR 29.256 (2023: EUR 29.361).

BILANS STANJA	Naziv povezanog lica		2024	2023
Obaveze prema društvima iz grupe	UNIQA neživotno osiguranje ad, Podgorica	Subjekt pod zajedničkom kontrolom	2.439	2.412
BILANS USPJEHA			2.439	2.412
Rashodi				
Prenos troškova sa UNIQA neživotnog osiguranja / uvećanje troškova	UNIQA neživotno osiguranje ad, Podgorica	Subjekt pod zajedničkom kontrolom	29.256	29.361
			29.256	29.361

Zaposleni, članovi upravnih i nadzornih tijela, direktori i ostali zaposleni ne koriste kredite odobrene od stane Društva, niti garancije u 2024. i 2023. godini, niti imaju vlasničke udjele u Društvu.

28. POTENCIJALNE OBAVEZE

28.1. Sudski sporovi

Društvo na dan 31. decembar 2024. godine na rezervacijama za 21 sudski spor po osnovu odštetnih zahtjeva i ima rezervisan iznos od 55.714 EUR. Rukovodstvo smatra da, uzimajući u obzir iznose rezervisanih sredstava, ishod sporova u toku neće imati materijalno značajne negativne efekte na finansijsko stanje ili rezultate poslovanja Društva.

29. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Događaji nakon dana bilansa su događaji koji su se desili nakon izvještajnog perioda, a prije datuma objavljivanja finansijskih izvještaja. Postoje dvije vrste događaja nakon dana bilansa:

- 1) Događaji koji pružaju dodatne informacije o uslovima koji su postojali na datum bilansa stanja i
- 2) Događaji koji pružaju nove informacije o uslovima koji nisu postojali na datum bilansa stanja.

U Društvu nisu zabilježeni događaji nakon dana bilansa.

U Podgorici, 31.03.2025. godine

Godišnji izvještaj menadžmenta za 2024. godinu Uniqa životno osiguranje a.d. Podgorica

**AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE
UNIQA ŽIVOTNO OSIGURANJE AD, PODGORICA**

**Godišnji izvještaj menadžmenta
za 2024. godinu**

Podgorica, mart 2025. godine

SADRŽAJ

1. Kratak opis poslovne aktivnosti pravnog lica i organizaciona struktura Društva.....	3
a) Kratak opis poslovne aktivnosti pravnog lica	3
b) Organizaciona struktura Društva	5
2. Istinit prikaz razvoja, analize finansijskog položaja i rezultata poslovanja pravnog lica, uključujući finansijske i nefinansijske pokazatelje primjerene za određenu vrstu poslovne aktivnosti, kao i informacije o članovima upravnih i nadzornih tijela	6
a) Tržište životnih osiguranja u Crnoj Gori.....	6
b) Rezultati poslovanja.....	8
c) Prihodi od premije	8
d) Troškovi sprovođenja osiguranja	9
e) Podaci o štetama	9
f) Margina solventnosti.....	10
g) Adekvatnost kapitala.....	10
h) Bruto tehničke rezerve.....	11
i) Likvidnost Društva.....	11
j) Organi upravljanja.....	12
k) Akcionari	12
l) Podaci o akcijama.....	12
3. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine.....	12
4. Planirani budući razvoj.....	12
5. Aktivnosti istraživanja i razvoja	14
6. Informacije o otkupu sopstvenih akcija, odnosno udjela	15
7. Postojanje poslovnih jedinica.....	15
8. Podaci o finansijskim instrumentima koji se koriste ako su od značaja za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja i za utvrđivanje aktive, pasive, finansijskog stanja i dobiti ili gubitaka	15
9. Informacije o ciljevima i metodama upravljanja finansijskim rizikom pravnog lica, uključujući politiku izbjegavanja ili smanjenja gubitaka za svaku veću vrstu najavljene transakcije za koju se koristi zaštita od rizika.....	16
10. Informacije o izloženosti pravnog lica rizicima cijena, kreditnim rizicima, rizicima likvidnosti i rizicima novčanog toka.....	17
11. Ciljevi i politike u upravljanju finansijskim rizicima, rizicima i neizvjesnostima poslovanja, zajedno sa politikom zaštite svake značajne vrste planirane transakcije za koju se koristi zaštita	20

U skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Sl. listu CG", br. 52/16 od 9. avgusta 2016), član 11 i član 14, Uniqa životno osiguranje a.d. Podgorica objavljuje izvještaje za 2023. godinu:

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 4

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Obaveza sastavljanja finansijskih iskaza, Izvještaj menadžmenta

Član 11.

1. Kratak opis poslovne aktivnosti pravnog lica i organizaciona struktura Društva

a) Kratak opis poslovne aktivnosti pravnog lica

Uniqa životno osiguranje a.d. Podgorica (u daljem tekstu "Društvo") je osnovano kao Akcionarsko društvo za osiguranje imovine i lica "Zepter osiguranje", Podgorica, a osnovali su ga "Zepter osiguranje" a.d, Beograd i fizičko lice Žarko Džomba iz Beograda u skladu sa Ugovorom o osnivanju od 11. novembra 2002. godine.

Vlada Republike Crne Gore, Ministarstvo finansija, Rješenjem br. 02-3076/1 od 13. juna 2003. godine, izdalo je Društvu dozvolu za rad. Društvo je registrovano u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici 24. juna 2003. godine pod registarskim brojem 4-0006984/001 kada je i zvanično počelo sa radom.

U skladu sa promjenom u vlasničkoj strukturi osnivača Društva, Društvo je 15. februara 2008. godine promijenilo ime iz Akcionarsko društvo za osiguranje imovine i lica "Zepter osiguranje" u Akcionarsko društvo za osiguranje „Uniqa životno osiguranje“. Vlasnici Društva su UNIQA Österreich Versicherungen AG, Austrija i Uniqa Životno osiguranje a.d. za osiguranje, Beograd.

Osnovnu djelatnost Društva predstavljaju poslovi osiguranja života.

Sjedište Društva je u Podgorici, Bulevar Džordža Vašingtona 98/4.

U sastavu Društva, kao njegovi organizacioni dijelovi, funkcioniše 12 poslovnica na teritoriji Crne Gore i to u: Podgorici, Nikšiću, Beranama, Bijelom Polju, Pljevljima, Rožajama, Herceg Novom, Kotoru, Tivtu, Baru, Budvi i Ulcinju.

Na dan 31.12.2024. godine, Društvo je imalo 93 zaposlenih (2023:89).

Predmet poslovanja Društva čine sljedeća životna osiguranja:

1. osiguranje života;
2. rentno osiguranje;
3. dopunsko osiguranje lica uz osiguranje života;
4. druge vrste životnih osiguranja.

Vrsta osiguranja 24 – Osiguranje za slučaj vjenčanja i rođenja nalazi se u okviru vrste 20 – Osiguranja života.

Proizvodi su prilagođeni kako kanalima prodaje tako i ciljnoj grupi. Društvo unapređuje svoje proizvode kroz izmjenu i dopunu postojećih uslova i tarifa, a u cilju odgovora na potrebe tržišta kao i pojednostavljenja i uvođenja inovacija.

Društvo radi na inovacijama ne samo proizvoda već i uprošćavanjem procesa vezanih za samo poslovanje društva.

Društvo kontinuirano radi na optimizaciji poslovnih procesa u cilju povećanja produktivnosti u svim organizacionim jedinicama Društva. Cilj optimizacije je uspostavljanje i održavanje jednostavnih i efikasnih procesa koji su okrenuti ka klijentima, kao i uspostavljanje organizacione strukture sa jasno i transparentno defnisanim obavezama i odgovornostima u ključnim procesima Društva.

Uzimajući u obzir trendove online poslovanja u Evropi a koji imaju samo jedan smjer, rast, pozicioniranje društva u narednim godinama u ovom segmentu će zasigurno doprinijeti nižim troškovima distribucije osiguranja i nižim troškovima internog sprovođenja.

Dosadašnji intezivni razvoj bankarskog kanala prodaje putem banaka koji su zastupnici u osiguranju je jedan od ključnih faktora generisanja rasta premije Društva sa jedne strane i povećanja pokrića režije Društva, posebno uzimajući u obzir udio režijskog dodatka u bankarskim proizvodima osiguranja.

Uz razvoj proizvoda osiguranja koji se ekskluzivno mogu kupiti samo na prodajnim mjestima u bankama razvijaju se i nove tehnike prodaje proizvoda kao i modeli upravljanja i mjerenja performansi zaposlenih u bankama.

UNIQA životno osiguranje a.d. Podgorica

2. Istinit prikaz razvoja, analize finansijskog položaja i rezultata poslovanja pravnog lica, uključujući finansijske i nefinansijske pokazatelje primjerene za određenu vrstu poslovne aktivnosti, kao i informacije o članovima upravnih i nadzornih tijela

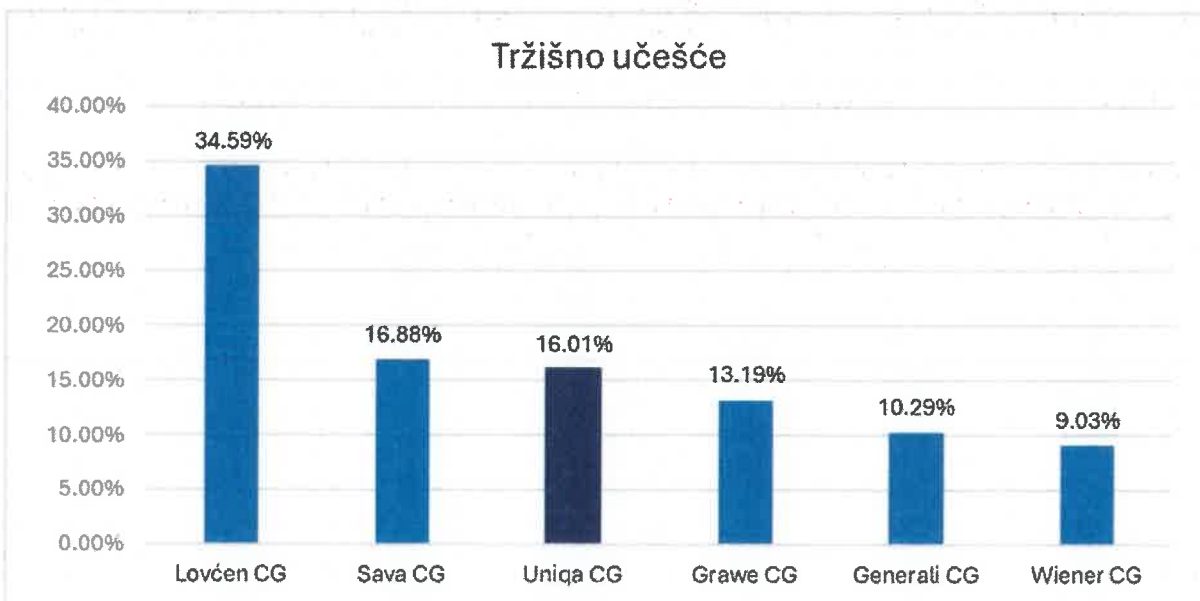
a) Tržište životnih osiguranja u Crnoj Gori

Prema preliminarnim podacima o ostvarenim rezultatima bruto premija osiguravajućih društava za 2024. godinu, koje je objavila Agencija za nadzor osiguranja, učešće UNIQA osiguranja (neživotno i životno osiguranje) u ukupnoj bruto premiji ostvarenoj na tržištu osiguranja u Crnoj Gori u 2024. godini iznosi 16,01% (15,74% u 2023. godini). Učešće premije neživotnih osiguranja UNIQA neživotnog osiguranja u ukupnoj bruto premiji neživotnih osiguranja ostvarenoj na tržištu osiguranja za isti period iznosi 18,64% (17,91% u 2023. godini), dok učešće premije UNIQA životnog osiguranja u ukupnoj premiji životnih osiguranja iznosi 5,97% (6,94% u 2023. godini).

Rang osiguravajućih društava po učešću u bruto fakturisanj premiji:

R.br	Društvo za osiguranje	Bruto fakturisana premija 2024	Bruto fakturisana premija 2023	Promjena (%)	Učešće 2024 (%)	Učešće 2023 (%)
1	Lovćen CG	46.418.973	41.788.493	11,08%	34,59%	34,98%
2	Sava CG	22.653.604	20.670.382	9,59%	16,88%	17,30%
3	Uniqa CG	21.489.253	18.799.469	14,31%	16,01%	15,74%
4	Grawe CG	17.697.605	16.203.931	9,22%	13,19%	13,57%
5	Generali CG	13.810.658	12.834.495	7,61%	10,29%	10,74%
6	Wiener CG	12.124.059	9.156.955	32,40%	9,03%	7,67%
	TOTAL	134.194.151	119.453.725	12,34%	100,00%	100,00%

Učešće društava u ukupnoj premiji tržišta osiguranja u 2024.

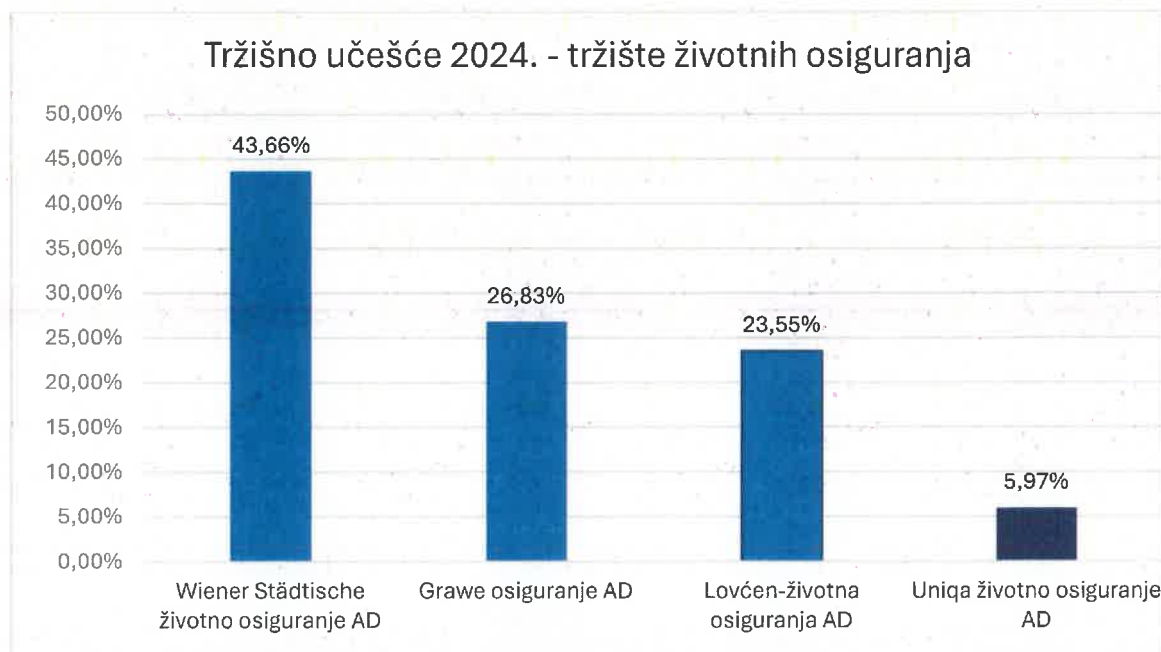
UNIQA osiguranje (posmatrano kumulativno za rezultate neživotnog i životnog osiguranja) je u 2024. godini ostvarilo rast od 14,31% u odnosu na 2023. godinu.

Učešće UNIQA osiguranja u ukupnoj bruto premiji životnih osiguranja ostvarenoj na tržištu životnih osiguranja u 2024. godini iznosi 5,97% (6,94% u 2023. godini).

Rang osiguravajućih društava po učešću u bruto fakturisanj premiji:

R.br	Društvo za osiguranje	Bruto fakturisana premija 2024	Bruto fakturisana premija 2023	Promjena (%)	Učešće 2024(%)	Učešće 2023 (%)
1	Wiener Städtische	12.124.059	9.156.955	32,40%	43,66%	38,76%
2	Grawe osiguranje	7.450.639	7.519.425	-0,91%	26,83%	31,83%
3	Lovćen-životna osiguranja	6.539.373	5.307.170	23,22%	23,55%	22,47%
4	Uniqa životno osiguranje	1.656.868	1.639.286	1,07%	5,97%	6,94%
	TOTAL	27.770.939	23.622.835	17,56%	100,00%	100,00%

Učešće društava u ukupnoj premiji tržišta životnih osiguranja u 2024. godini:

UNIQA životno osiguranje je u 2024. godini ostvarilo rast premije životnih osiguranja od 1,07% u odnosu na 2023. godinu. Posljednjih godina UNIQA životno osiguranje bilježi usporen rast premijskog rezultata, slabiji razvoj nove premije.

Tržišni rast od 17,56% je ostvaren najvećim dijelom kroz osiguranje života, a u 2024. zabilježen je i značajniji rast Ostalih vrsta životnih osigurnja. U nastavku je prikaz premije osiguranja po vrsti životnog osiguranja za 2024. godinu, kao i poređenje promjena u odnosu na 2023. godinu.

Vrsta osiguranja	Bruto fakturisana premija 2024	Bruto fakturisana premija 2023	Promjena (%)
Osiguranje života	25.390.759	21.694.884	17,04%
Rentno osiguranje	33.340	25.021	33,25%
Dopunsko osiguranje lica uz osiguranje života	1.937.856	1.838.496	5,40%
Ostale vrste životnih osiguranja	408.984	64.435	534,72%
Total	27.770.939	23.622.835	17,56%

b) Rezultati poslovanja

Društvo je za 2024. godinu iskazalo pozitivan poslovni rezultat poslovanja u iznosu od 283.620 EUR.

U EUR	2024	2023
Poslovni prihodi	1.655.379	1.723.205
Finansijski rezultat od ulaganja, neto	454.408	435.432
Ukupni prihodi	2.109.787	2.158.637
Poslovni rashodi	(1.188.561)	(1.281.075)
Troškovi sprovođenja osiguranja	(597.166)	(557.288)
Ukupni rashodi	(1.787.727)	(1.838.364)
Rashodi na ime poreza	(36.533)	(36.654)
Rashod na ime odloženog poreza	-	-
Neto dobit	287.527	283.620

U strukturi ukupnih prihoda učešće poslovnih prihoda je 78,46%. Obračunata bruto premija iznosi 1.656.868 EUR, dok premija predata u reosiguranje iznosi 40.846 EUR. Tokom 2024. godine, došlo je do smanjenja rezervi za prenosne premije u iznosu od 1.297 EUR.

U strukturi ukupnih rashoda učešće poslovnih rashoda je 66,56%. U okviru poslovnih rashoda najviše učestvuju rashodi naknada šteta u iznosu od 1.195.737 EUR i neto rashodi smanjenje matematičke rezerve u iznosu od 71.012 EUR.

Ostvareni finansijski rezultat od ulaganja u 2024. godini iznosi 454.408 EUR. Prihodi od investiranja su ostvareni najvećim dijelom ulaganjem u državne kuponske obveznice koje su klasifikovane u hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja dok manjim dijelom kroz kratkoročne depozite kod poslovnih banaka.

c) Prihodi od premije

U skladu sa strategijom grupacije akcenat se stavlja na profitabilne segmente i na sveobuhvatno servisiranje klijenata.

Pregled strukture ostvarene bruto premije u 2024. godini u poređenju sa ostvarenom bruto premijom u 2023. godini:

U EUR	2024	2023	% promjene
Osnovno životno osiguranje	1.538.263	1.521.855	1,08%
Rentno osiguranje	13.340	15.695	-15,00%
Dopunsko osiguranje uz osiguranje života	105.266	101.586	3,62%
Druge vrste životnih osiguranja	-	150	-100,00%
	1.656.868	1.639.286	1,07%

Ostvarena bruto premija u 2024. godini je 1,07% veća u odnosu na bruto premiju ostvarenu u 2023. godini. U skladu sa dugoročnom strategijom fokus je na dugoročnim osiguranjima sa godišnjim ili ispod godišnjim načinom plaćanja.

d) Troškovi sprovođenja osiguranja

Tokom 2024. došlo je do povećanja ukupnih troškova sprovođenja osiguranja za 28,08%

	2024	2023	% promjene
Troškovi pribave	248.625	248.889	-0,11%
Troškovi uprave	360.560	325.208	10,87%
Troškovi sprovođenja osiguranja	609.186	574.097	6,11%
Provizija od reosiguranja	(12.020)	(16.809)	-28,49%
Troškovi sprovođenja osiguranja umanjeni za proviziju reosiguravača	597.166	557.288	7,16%

e) Podaci o štetama

Društvu je do kraja četvrtog kvartala poslovne 2024. godine prijavljeno 498 šteta kod životnih vrsta osiguranja. Iz 2023. godine je prenijeto 9 neriješenih šteta u redovnom postupku i 20 šteta u sporu. Broj šteta za rješavanje je 527 na kraju četvrtog kvartala tekuće poslovne godine. Od ovog broja pozitivno su riješene 408 šteta u redovnom postupku i 3 štete iz spora, a odbijene su u redovnom postupku 85 šteta i 2 štete iz spora, što ukupno daje 498 riješenih šteta.

Na kraju četvrtog kvartala Društvo je rezervisalo 29 šteta, od čega su 8 šteta u redovnom postupku i 21 šteta u sporu.

U EUR	2024	2023	% promjene
Osnovno životno osiguranje	1.145.430	1.026.409	11,60%
Rentno osiguranje	32.784	36.691	-10,65%
Dopunsko osiguranje uz osiguranje života	26.396	43.887	-39,86%
Druge vrste životnih osiguranja	3.860	2.065	86,94%
Ukupno	1.208.471	1.109.052	8,96%

f) Margina solventnosti

Društvo je obračunalo marginu solventnosti u skladu sa Pravilnika o načinu obračuna margine solventnosti ("Sl. list CG", br. 14/13) .

Obračun margine solventnosti na dan 31.12.2024:

1. Margina solventnosti (osiguranje života, rentna osiguranja i dr.vrste živ.osig) na 31.12.2024.	610.468
2. Margina solventnosti za dopunska osiguranja uz osig. života (premijski metod)	19.181
3. Margina solventnosti za dopunska osiguranja uz osig. života (metod šteta)	13.788
4. Margina solventnosti za dopunska osiguranja uz osig. života na 31.12.2023.	20.706
5. Rezerve za štete dopunskih osiguranja u samoprdržaju tekuće 2024. godine	28.783
6. Rezerve za štete dopunskih osiguranja u samoprdržaju prethodne 2023. godine	29.182
7. Količnik (5/6)	1
8. Margina solventnosti za dopunska osiguranja uz osig. života na 31.12.2024.	20.423
Ukupna margina solventnosti na dan 31.12.2024. (1. + 8.)	630.891

g) Adekvatnost kapitala

Obračun adekvatnosti kapitala dat je u sljedećem pregledu:

u EUR

	2024	2023
Akcijski kapital	5.225.837	5.225.837
Akumulirani gubitak	(1.200.657)	(1.484.277)
Nematerijalna imovina	-	-
I OSNOVNI KAPITAL	4.025.180	3.741.560
II DOPUNSKI KAPITAL	-	-
III GARANTNI KAPITAL (I+II)	4.025.180	3.741.560
IV STAVKE ODBITKA	-	-
V KAPITAL (I+II-IV)	4.025.180	3.741.560

Garantni kapital Društva veći je od:

- iznosa propisanog članom 21, odnosno članom 201a. Zakona o osiguranju, tj. od iznosa akcijskog kapitala koji za poslove životnih vrsta osiguranja kojima se Društvo bavi iznosi 3.000.000 EUR,
- margine solventnosti Društva,

Na dan 31.12.2024. godine, Društvo ispunjava uslove adekvatnosti kapitala zahtijevane članom 98 i 98a Zakona o osiguranju.

Društvo raspolaže dovoljnom visinom kapitala da pokrije iskazani gubitak u poslovanju iz ranijih godina, te nakon odbitka gubitaka ima kapital u visini od EUR 3.741.560, izračunat u skladu sa članom 92 Zakona o osiguranju. Visina kapitala je dovoljna sa aspekta obezbjeđenja sigurnosti i stabilnosti poslovanja.

h) Bruto tehničke rezerve

Struktura bruto tehničkih rezervi na dan 31.12.2024. data je u sljedećem prikazu:

u EUR	2024	2023
Bruto matematička rezervisanja za životna osiguranja	9.272.100	9.307.052
Bruto rezervisanja za učešće u dobiti	358.779	394.839
Bruto prenosne premije	20.202	21.499
Bruto rezervisanja za štete nastale prijavljene	71.514	82.845
Bruto rezervisanja za štete nastale neprijavljene	22.181	21.432
UKUPNO	9.744.775	9.827.667

Ukupne tehničke rezerve se najvećim dijelom pokrivaju iz ulaganja u državne obveznice (93,28%), dok se ostatak bruto tehničkih rezervi pokriva iz depozita u ukupnom procentu od 6,67% i udjela reosiguravača u ukupnom procentu od 0,04%.

U skladu sa članom 93. Zakona o osiguranju, Društvo sa stanjem na dan 31.12.2024. godine ima pokriće sredstva tehničkih rezervi oblicima imovine propisane članom 90 Zakona o osiguranju i Pravilnikom o deponovanju i ulaganju sredstava tehničkih rezervi društva za osiguranje („Sl.list CG“, br. 62/18).

i) Likvidnost Društva

Pokazatelj likvidnosti Društva utvrđen na osnovu odnosa vrijednosti likvidnih sredstava i obaveza Društva u skladu sa Pravilnikom o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društva za osiguranje, odnosno društava za reosiguranje („Sl. List Crne Gore“, br. 22/14 od 16.05.2014.) i na dan 31.12.2024. godine je iznosio 3,47 (na dan 31.12.2023: 3,02) što pokazuje da je Društvo likvidno.

U EUR	31.12.2024	31.12.2023
Likvidna sredstva	955.210	926.708
Gotovinska sredstva na računima	238.514	62.132
Depoziti po viđenju, depoziti s rokom dospijeca od 14 dana	650.000	800.000
Realno očekivani prilivi u narednih 14 dana		
po osnovu premija, imajući u vidu prosječan dnevni priliv	66.695	64.576
u posljednjih godinu dana		
Obaveze	237.622	370.058
Kratkoročne obaveze iz neposrednih poslova osiguranja	101.700	113.062
Kratkoročne obaveze za premije iz saosiguranja i reosiguranja	-	2.073
Kratkoročne obaveze prema zaposlenima	457	167
Druge kratkoročne obaveze	152.045	116.071
iz poslova osiguranja i druge kratkoročne obaveze		
Ostale obaveze	15.415	24.685
Obaveze i svi drugi odloženi izdaci		
koji nijesu iskazani kao obaveza u bilansu stanja,		
ali za koje je izvjesno da će nastupiti u roku od 14 dana	6.005	51.000
od dana za koji se obračunava pokazatelj likvidnosti		
Pokazatelj likvidnosti	3,47	3,02

j) Organi upravljanja

Odbor direktora: Boris Palichev – predsjednik;
Philip Mihaylov – član;
Ana Radonjić – nezavisni član.

Izvršni direktor: Boris Đurović

Izvršni direktor i članovi Odbora direktora ne poseduju akcije društva.

k) Akcionari

U EUR	31.12.2024.		31.12.2023.	
	Vrijednost	% učešća	Vrijednost	% učešća
UNIQA Österreich Versicherungen AG, Austrija	4.876.619	93,32	4.876.619	93,32
UNIQA životno osiguranje a.d.o, Beograd	349.218	6,68	349.218	6,68
Ukupno	5.225.837	100	5.225.837	100

l) Podaci o akcijama

CFI kod:	ESVUFR
CFI opis:	obične akcije, svaka akcija jedan glas, prenos vlasništva nije ograničen, u potpunosti otplaćeno, glase na ime
ISIN:	MEZEOSRA1PG9
Nominalna vrijednost (u EUR):	24,71640000
Ukupna količina:	211.432

3. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Tokom 2024. godine UNIQA je podržala inicijativu 'Zeleni talas', program koji djeluje u okviru firme Mont Way i NVO Gnijezdo, sa sjedištem u Podgorici, u *NEST Coworking prostoru*. Misija ovog programa je podizanje svijesti i implementacija održivih praksi u oblasti upravljanja otpadom, kroz inovativne ekološke inicijative, edukaciju zajednice i promociju odgovornog odnosa prema prirodi. Fokus je na četiri glavna aspekta: edukacija, inovacije, reciklaža i efikasno upravljanje otpadom. Kroz svoje aktivnosti, Zeleni talas stvara zelene promjene širom Crne Gore, osnažujući građane, institucije i kompanije da zajedničkim snagama rade na očuvanju naše životne sredine i promovisanju održivog razvoja.

4. Planirani budući razvoj

U odnosu na tržišne trendove UNIQA životno osiguranje je napravilo slabije rezultate u prodaji novih polisa, pa shodno ostvarenom rezultatu plan za poboljšanje ključnih performansi se ogleda u sljedećim aktivnostima:

Povećanje produktivnosti zaposlenih u Ekskluzivnom kanalu distribucije

Ekskluzivni kanal prodaje predstavlja kanal prodaje sa velikim potencijalom koji može obezbijediti snažnu penetraciju na tržištu osiguranja. U Ekskluzivnom kanalu prodaje su zaposleni saradnici prodaje koji se profesionalno bave prodajom i servisiranjem potreba klijenta. S tim u vezi, kapaciteti

daljeg razvoja prodaje u ovom kanalu i dalje je jedan od ključnih razvojnih elemenata u narednoj godini.

U Ekskluzivnom kanalu prodaje izdvajaju se sljedeći strateški pravi razvoja:

- Povećanje produktivnosti zaposlenih u prodaji (više polisa po zaposlenom na mjesečnom nivou) i to kroz sljedeće aktivnosti:
 - Kontinuirana edukacija zaposlenih u kanalu prodaje na poljima motivacije, načina prodaje namjene proizvoda osiguranja života;
 - Kreiranje prodajnih kampanja koje imaju za cilj povećanje zainteresovanosti kupaca za proizvod osiguranja života;
- Izmjena plana karijere saradnika u prodaji koji bi trebalo da omogući atraktivniji model evaluacije prodaje u životnom osiguranju,
- Uvođenje dopunskih asistenskih servisa u proizvode osiguranja života kao dodatni benefit proizvoda koji će omogućiti efektivniju prodaju istog.

Dalji razvoj prodaje putem bankarskog kanala

Ključni segmenti razvoja prodaje putem bankoosiguranja su:

- Proširenje postojeće palete proizvoda koja se prodaje putem saradnje sa bankama sa ciljem pojednostavljivanja proizvoda s obzirom na činjenicu da klijenti banke zahtijevaju brze prodajne procese;
- Prodaja osiguranja života u trenutku realizacije kreditne linije, kao *stand alone* ili *bundle* proizvod, u zavisnosti od kreditne linije i strategije obezbjeđenja kredita,
- Kontinuirana edukacija zastupnika u bankama u dijelu prodaje osiguranja.

Bankoosiguranje će i u budućnosti biti jedan od ključnih segmenata za dalji razvoj Društva, uzimajući u obzir činjenicu da je bankoosiguranje oblast osiguranja koja je još uvijek na početku razvoja.

Akvizicija novih društava za zastupanje u osiguranju

Društvo ima u planu sklapanje novih ugovora o saradnji, pored postojećih, sa novim društvima za zastupanje i posredovanje u osiguranju.

Kao jedan od ključnih modela razvoja prodaje putem brokerskog kanala su:

- Učešće u nagradnim takmičenjima posrednika;
- Razvoj informacionih tehnologija koje će omogućiti lakšu i bržu komunikaciju brokera sa Društvom;
- Kreiranje posebne prodajne jedinice u okviru Društva koja će isključivo biti posvećena saradnji sa brokerima i zastupnicima u dijelu životnih osiguranja u okviru Službe za poslovanje stanovništvom.

Služba za poslovanje sa privredom i alternativnim kanalima prodaje je planirala sljedeće ključne aktivnosti u 2023. godini:

Adaptacija proizvoda za korporativne klijente

Adaptacija postojećih programa osiguranja života koja su uglavnom korišćena za individualno ugovaranje sa ciljem da postanu efektivnija kod većih sistema i većeg broja zaposlenih.

Prodajne kampanje za zaposlene u velikim korporativnim sistemima

Key account aktivnosti koji podrazumijevaju prodaju osiguranja života većim korporativnim klijentima i njihovim zaposlenima kao zamjena za kolektivno osiguranje zaposlenih od posljedica nesrećnog slučaja.

Ključni fokus u razvoju premije osiguranja života jeste usmjeravanja prodajnih kanala više u prodaji riziko proizvoda (proizvodi bez štedne komponente) dok se u narednoj godini očekuje manji intezitet prodaje proizvoda osiguranja života sa štednom komponentom.

5. Aktivnosti istraživanja i razvoja**a) Istraživanje tržišta**

Društvo se aktivno bavi istraživanjem i monitoringom lokalnog tržišta i evropskih trendova u cilju unapređenja postojećih i razvoja novih proizvoda, a sve u cilju prilagođavanja svojih proizvoda zahtjevima tržišta kao i praćenja drugih makroekonomskih pokazatelja koji utiču na poslovanje.

Imajući u vidu da je Društvo dio UNIQA grupacije koja posluje u 18 zemalja Centralne i Istočne Evrope, dijeljenjem "know-how" sa drugim članicama UNIQA grupacije Društvu je u prilici da donosi inovacije na tržištu osiguranja Crne Gore.

Metodama anketiranja klijenata (internih i eksternih), mystery shoppinga, Društvo proaktivno ispituje nivo zadovoljstva svojih klijenata i unapređuje svoje procese, proizvode i usluge na osnovu rezultata.

b) Ulaganje u obrazovanje zaposlenih

Društvo je od samog početka poslovanja u Crnoj Gori orijentisano na razvoj zaposlenih. Zadovoljstvo nam je da smo zaposlenima na svim nivoima omogućili različite edukacije i da konstantno radimo na sistemskom unaprjeđenju u pogledu edukacije unutar kompanije.

Zaposleni koji se bave edukacijom i razvojem ljudskih resursa iskustvom i posvećenošću prenose, ne samo znanja i vještine neophodne za nesmetano obavljanje posla, već i osnovne vrijednosti naše kompanije kako bi se novozaposleni lakše uklopili u organizaciju i izgradili kao profesionalci.

Društvo se bavi edukacijom ne samo zaposlenih u prodaji osiguranja već značajnu edukaciju posvećuje i edukaciji zaposlenih u administraciji i poboljšanju njihovih poslovnih vještina. Za zaposlene organizujemo veliki broj internih obuka i eksternih edukacija u cilju unaprjeđenja vještina koje se mogu koristiti u poslovne svrhe. Prateći savremene trendove u poslovanju osiguravajućih kompanija, u ovoj godini fokus na edukacijama je bila digitalizacija i usmjerenost ka klijentima.

Kao i u prethodnom periodu, kontinuirano praćenje performansi, omogućilo nam je da putem interne rotacije promoviramo one zaposlene koji su osim dobrih rezultata pokazali proaktivnost, inovativnost i otvorenost za dalje učenje.

6. Informacije o otkupu sopstvenih akcija, odnosno udjela

Društvo nije kupovalo udjele i otkupljivalo sopstvene akcije u toku 2024. godine.

7. Postojanje poslovnih jedinica

Društvo ne poseduje nezavisne poslovne jedinice.

U sastavu Društva, kao njegovi organizacioni dijelovi, funkcioniše 12 podružnice na teritoriji Crne Gore i to u: Podgorici, Nikšiću, Beranama, Bijelom Polju, Pljevljima, Rožajama, Herceg Novom, Kotoru, Tivtu, Baru, Budvi i Ulcinju.

8. Podaci o finansijskim instrumentima koji se koriste ako su od značaja za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja i za utvrđivanje aktive, pasive, finansijskog stanja i dobiti ili gubitaka

Bilansna aktiva na kraju 2024. godine iznosi 14.406.287 EUR. U strukturi aktive najveći dio se odnosi na finansijske plasmane 96,18%, dok je strukturi pasive najveći udio tehničkih rezervisanja 67,69% :

U EUR	2024
Finansijski plasmani	13.856.557
Gotovina	238.514
Potraživanja	101.550
Ostala aktiva	209.665
AKTIVA	14.406.287
Kapital	4.312.707
Rezervisanja	9.751.472
Ostala pasiva	342.108
PASIVA	14.406.287

Finansijski plasmani (investicioni portfolio Društva) sastoje se od dugoročnih ulaganja u državne obveznice i kratkoročnih plasmana u depozite. Cilj ulaganja je dugoročno obezbjeđenje likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti Društva, izmirenje budućih obaveza, kao i disperzija rizika. Dugoročna ulaganja predstavljaju ulaganja u državne kuponske obveznice koje su klasifikovane u hartije od vrijednosti koje se drže do dospeljeća, dok su depoziti uloženi kod banaka u zemlji oročeni najviše do godinu dana.

Društvo je dužno da ulaže sredstva tehničkih rezervi u oblike imovine propisane Zakonom o osiguranju i Pravilnikom o deponovanju i ulaganju sredstava tehničkih rezervi društva za osiguranje. Struktura ulaganja je usklađena sa Pravilnikom o deponovanju i ulaganju sredstava tehničkih rezervi društva za osiguranje („Sl.list CG“, br. 62/18).

9. Informacije o ciljevima i metodama upravljanja finansijskim rizikom pravnog lica, uključujući politiku izbjegavanja ili smanjenja gubitaka za svaku veću vrstu najavljene transakcije za koju se koristi zaštita od rizika

Ključne osnove upravljanja rizicima date su u narednoj tabeli:

Održavanje dugoročne sigurnosti i adekvatnost kapitala	Jedan od osnovnih zadataka Društva predstavlja održavanje pokazatelja adekvatnosti kapitala iznad definisanog zakonskog minimuma. Adekvatnost i dovoljnost visine tehničkih rezervi osiguravača mora uvijek da bude praćena analizom deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi što u krajnjoj liniji rezultira ne samo ocjenom adekvatnosti obračunatih tehničkih rezervi već i ocjenom osetljivosti i fleksibilnosti imovine i kapitala na rizike.
Optimizacija rizika i prinosa	Proizvodi Društva se dizajniraju na način da obezbijede stabilan dugoročan prinos, samim tim je uspostavljen jasan proces testiranja profitabilnosti.
Rizici osiguranja u vezi sa životnim osiguranjem	Društvo teži visokoj diversifikaciji rizika kroz moderan multilinijski pristup osiguranju u smislu ponude širokog spektra pokrića.
Tržišni rizik	Kroz svoje upravljanje sredstvima, Društvo uspostavlja sistem limita kako bi izbjeglo prekomjerno izlaganje tržišnim rizicima. Strogo pridržavanje procesa strateške alokacije sredstava obezbjeđuje odgovarajuće prinose koji služe za ispunjenje obaveza prema korisnicima osiguranja i drže preuzete rizike na zahtijevanom minimumu.
Kreditni rizik	Ovaj proces obuhvata i strogo pridržavanje regulatornih limita izloženosti prema pojedinačnim pravnim licima prilikom investiranja sredstava tehničkih rezervi. Društvo redovno usklađuje strukturu novčanih priliva po osnovu investiranja sredstava osiguranja sa svojim obavezama uz uzimanje u obzir regulatornih ograničenja vezanih za investiranje sredstava osiguranja.
Rizik likvidnosti	Procedurom upravljanja likvidnošću Društvo je jasno definisalo način utvrđivanja, praćenja likvidnosti, planiranja priliva i odliva novčanih sredstava, kao i donošenje odgovarajućih mjera za spriječavanje ili otklanjanje uzorka nelikvidnosti.

Rizikom solventnosti Društvo upravlja obezbjeđenjem odgovarajuće adekvatnosti kapitala, što je utvrđeno regulatornim zahtjevima i internim aktima. Adekvatnost kapitala prema domaćim propisima je utvrđena po principima koncepta Solventnost I, što se odnosi na zahtjevanu marginu solventnosti, garantnu rezervu (raspoloživa margina solventnosti). Cilj Društva je da obezbijedi da je zahtijevana margina solventnosti, odnosno garantna rezerva u svakom momentu iznad propisanog nivoa što obezbjeđuje sigurnost poslovanja. Metode koje se pri tome koriste jesu kontinuirano praćenje pokazatelja solventnosti i ukoliko se uoči pad vrijednosti pokazatelja ispod zahtijevanog nivoa, eskaliranje u skladu sa internim procedurama.

Kako bi obezbijedilo sigurnost ulaganja, Društvo upravlja rukovodeći se stabilnim i predvidljivim prinosima. Društvo se strateški opredijelilo za dvokomponentni investicioni portfolio: ulaganja u državne obveznice i depozite banaka. Struktura ulaganja u pogledu ročnosti i diversifikacije u prvom redu definisana je zakonskom regulativom, dok Društvo dodatno definiše limite u udjele pojedinih ulaganja internim smjernicama za ulaganje.

U okviru rizika osiguranja, najznačajniji rizici su premijski rizik (adekvatno formirane cijene), rizik neadekvatnog formiranih rezervisanja (za preuzete obaveze iz osiguranja) i rizik od neadekvatne procjene rizika koji se preuzima u osiguranje. Upravljanje rizikom osiguranja vrši se različitim metodama: definisanjem limita za preuzimanje rizika, preventivom, ugovaranjem pokrića sa franšizom, zaključenjem raznih oblika reosiguranja a sve u cilju homogenizacije portfolija Društva.

U svom poslovanju Društvo je izloženo finansijskim rizicima koji predstavljaju vjerovatnoću nastanka negativnih efekata na poslovni i finansijski položaj Društva. Finansijski rizici uključuju tržišni rizik (rizik promjene kamatne stope i rizik promjene cijena), kreditni rizik i rizik likvidnosti. Finansijski rizici se prevashodno izbjegavaju smanjenjem izloženosti Društva ovim rizicima. Društvo ne koristi izvedene finansijske instrumente ili ostale oblike hedžinga protiv ovih rizika zbog nerazvijenosti finansijskog tržišta u kojem Društvo posluje.

Operativni rizici definisani su kao rizici od gubitka zbog neadekvatnih i neuspjelih internih procesa ili zbog gubitaka izazvanih od strane sistema, ljudskih resursa ili eksternih događaja.

Društvo se najvećim dijelom suprotstavlja ovim rizicima putem efikasnog sistema internih kontrola. Cilj upravljanja operativnim rizikom jeste da se štetni događaj odmah po nastanku evidentira, analizira i da se preduzmu mjere za sprečavanje njegovog ponavljanja.

10. Informacije o izloženosti pravnog lica rizicima cijena, kreditnim rizicima, rizicima likvidnosti i rizicima novčanog toka

a) Izloženost cjenovnom riziku

Cijenovni rizik je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati kao rezultat promjena tržišnih cijena. Ovaj rizik obuhvata rizik od pada cijena hartija od vrijednosti. Svako mijenjanje visine kamatnih stopa mijenja i visinu prihoda od deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih i garantnih rezervi osiguravača, kao i aktuelnu vrijednost novčanih tokova.

Rizik promjene cijena Društvo izbjegava odlučujući se za ulaganja koja se drže do dospijeca, pri čemu uticaj promjene tržišnih cijena nema značajan uticaja na finansijski položaj Društva. Društvo upravlja kreditnim rizikom tako što radi diversifikaciju ulaganja u depozite kod prvoklasnih banaka i u državne obveznice. Time je rizik naplate sveden na najmanju moguću mjeru a sve u skladu sa poslovnom konzervativnom politikom ulaganja sredstava Društva.

Obzirom da su finansijski plasmani, hartije od vrijednosti koji Društvo ima u portfoliju klasifikovane kao ulaganja koja se drže do dospijeca i vode po knjigovodstvenoj vrijednosti, na datum izvještavanja Društvo nema plasmana koji se vode po fer vrijednosti za koje bi promjena tržišnih cijena imala materijalan značaj na finansijski položaj Društva.

	Ulaganja koja se drže do dospelosti		Kredit i potraživanja		Ukupno	
	Knjigov. vrijednost	Fer vrijednost	Knjigov. vrijednost	Fer vrijednost	Knjigov. vrijednost	Fer vrijednost
31. decembar 2024.						
Kuponske državne obveznice	13.206.557	12.956.405	-	-	13.206.557	12.956.405
Potraživanja od banaka – depoziti	-	-	650.000	650.000	650.000	650.000
Σ	13.206.557	12.956.405	650.000	650.000	13.856.557	13.606.405
31. decembar 2023.						
Kuponske državne obveznice	13.025.352	11.986.898	-	-	13.025.352	11.986.898
Potraživanja od banaka - depoziti	-	-	800.000	800.000	800.000	800.000
Σ	13.025.352	11.986.898	800.000	800.000	13.825.352	12.786.898

b) Izloženost kreditnom riziku

Kreditni rizik se definiše kao neposobnost dužnika u izmirenju dospelog potraživanja. Društvo kontinuirano prati mogućnost ulaganja tehničkih rezervi, polazeći od planom utvrđene visine premije osiguranja, naknade šteta, visine rezervisanih šteta, učešća reosiguravača. Kontrola i praćenje investicionog portfolija obavlja se uz procjenu boniteta emitenata obveznica, analize ročnosti, kamatnih stopa, odnosno prinosa. Ovaj proces obuhvata i strogo pridržavanje regulatornih limita izloženosti prema pojedinačnim pravnim licima prilikom investiranja sredstava tehničkih rezervi. Društvo upravlja kreditnim rizikom tako što radi diversifikaciju ulaganja u depozite kod prvoklasnih banaka i u državne obveznice. Time je rizik naplate sveden na najmanju moguću mjeru a sve u skladu sa poslovnim konzervativnom politikom ulaganja sredstava Društva. Kontinuirano se prati naplativost potraživanja i vrše odgovarajuće ispravke potraživanja u skladu sa internim aktima.

Tabelarni prikaz izloženosti kreditnom riziku:

U EUR	Potraživanja	Plasmani	Hartije od vrijednosti
Potraživanja za premiju	133.827	-	-
Ostala potraživanja	42.936	-	-
Finansijski plasmani	-	650.000	13.206.557
Ispravka vrijednosti	(42.051)	-	-
Neto knjigovodstvena vrijednost	134.712	650.000	13.206.557

Plasmani se odnose na ulaganja u depozite kod banaka u Crnoj Gori. Ulaganja u hartije od vrijednosti predstavljaju ulaganja u obveznice izdate od strane Ministarstva finansija Vlade Crne Gore sa fiksnim kamatnim stopama.

Maksimalna izloženost kreditnom riziku :

	2024
Dužničke hartije od vrijednosti – ulaganja koja se drže do dospelja	13.206.557
Potraživanja od banaka	650.000
Učešće reosiguravača u prenosnoj premiji i rezervisanim štetama	4.420
Potraživanja iz ugovora o osiguranju i ostala potraživanja	134.712
Gotovina	238.514
Ukupno	14.234.203

c) Izloženost riziku likvidnosti i novčanog toka

Osnovni cilj Društva prilikom upravljanja rizikom likvidnosti jeste da trajno održi stepen izloženosti riziku na nivou koji ne ugrožava poslovanje, a obezbjeđuje stvaranje pretpostavki za proaktivan pristup i preventivno identifikovanje, mjerenje, procjenjivanje i kontrolu rizika likvidnosti. U cilju adekvatnog upravljanja rizikom likvidnosti, Društvo razmatra stanje gotovinskih računa i depozita na dnevnom nivou, prilikom čega se utvrđuju kritični dani za likvidnost, odnosno dani kada će doći do značajnog odliva sredstava, na osnovu čega se donose odluke o korišćenju sredstava.

Likvidnost Društva utvrđuje se i prati na osnovu novčanih tokova i pokazatelja likvidnosti. Ugovori o deponovanju sredstava imaju klauzulu o prijevremenom vraćanju u slučaju potrebe za likvidnim sredstvima usljed neočekivano većih odliva.

Racio likvidnosti Društva, utvrđen na osnovu odnosa vrijednosti likvidnih sredstava i obaveza Društva u skladu sa Pravilnikom o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društva za osiguranje („Sl. List Crne Gore“, br. 22/14 od 16.05.2014.) je 3,47, što pokazuje da je Društvo likvidno.

Sljedeća tabela predstavlja strukturu dospelja sredstava i obaveza Društva posebno za dan 31. decembra 2024. godine:

Na dan 31.12.2024.

U EUR

Finansijska imovina

Ulaganja koja se drže do dospelja –
kupske državne obveznice

Potraživanja od banaka – depoziti

Potraživanja po osnovu premije

Ostala potraživanja

Gotovina

Ukupna finansijska imovina

	do 1 godine	od 1 do 3 godine	od 3 do 5 godina	preko 5 godina	ukupno
Ulaganja koja se drže do dospelja – kupske državne obveznice	2.150.159	5.092.707	5.963.691	-	13.206.557
Potraživanja od banaka – depoziti	650.000	-	-	-	650.000
Potraživanja po osnovu premije	101.550	-	-	-	101.550
Ostala potraživanja	33.162	-	-	-	33.162
Gotovina	238.514	-	-	-	238.514
Ukupna finansijska imovina	3.173.385	5.092.707	5.963.691	-	14.229.783
Finansijske obaveze					
Obaveze iz finansiranja	-	-	-	-	-
Ostale obaveze	(271.466)	-	-	-	(271.466)
Obračunati troškovi	(45.552)	-	-	-	(45.552)
Ukupne finansijske obaveze	(317.018)	-	-	-	(317.018)

Na dan 31.12.2024. godine Društvo je obezbijedilo adekvatan nivo kapitala.

11. Ciljevi i politike u upravljanju finansijskim rizicima, rizicima i neizvjesnostima poslovanja, zajedno sa politikom zaštite svake značajne vrste planirane transakcije za koju se koristi zaštita

Budući da je Društvo izloženo riziku kroz ugovore o osiguranju i da se na strani pasive u najvećem procentu javljaju obavezna tehnička rezervisanja za preuzete obaveze iz ugovora o osiguranju, Društvo nastoji da obezbijedi sigurnost u izmirenju budućih obaveza i profitabilnost Društva kroz aktivno upravljanje imovinom Društva. Adekvatnost i dovoljnost visine tehničkih rezervi osiguravača mora uvijek da bude praćena analizom deponovanja i ulaganja sredstava tehničkih rezervi što u krajnjoj liniji rezultira ne samo ocjenom adekvatnosti obračunatih tehničkih rezervi već i ocjenom osjetljivosti i fleksibilnosti imovine i kapitala na rizike.

Premijski rizik je prisutan u trenutku izdavanja polise prije nego što se dogodi osigurani slučaj. Postoji rizik da će troškovi i štete koji će nastati biti veći od primljenih premija. Izračunavanje visine samopridržaja, tj. maksimalne obaveze koju Društvo može, odnosno smije zadržati za sebe, odnosno koju može pokriti iz sopstvenih raspoloživih sredstava, a da pri tom ne naruši sopstveno izravnjanje rizika i tekuću likvidnost, takođe je relevantno za upravljanje ovim rizikom.

Rizik rezervisanja predstavlja rizik da je apsolutni nivo tehničkih rezervi pogrešno procijenjen ili da će stvarne štete varirati oko statističke srednje vrijednosti.

Društvo upravlja rizikom osiguranja kroz limite preuzimanja rizika, procedure odobravanja transakcija koje uključuju nove proizvode ili koje prelaze zadane limite, tarifiranje, dizajn proizvoda, selekcijom osiguranika prema rizičnosti, uvođenjem franšize pri osiguranju, kao i metodama transfera rizika kroz ugovore o reosiguranju.

Strategija preuzimanja rizika teži različitosti koja će osigurati uravnotežen portfolio i temelji se na velikom portfoliju sličnih rizika tokom više godina što smanjuje varijabilnost rezultata. Društvo reosigurava dio rizika koje pribavlja kako bi kontrolisalo izloženost gubicima i zaštitilo kapitalnu osnovu.

Društvo je za 2023. godinu kreiralo ORSA-u, Izvještaj o sopstvenoj procjeni rizika i solventnosti, koji je kreiran u skladu sa Pravilnikom u sistemu upravljanja društvima za osiguranje. Cilj ovog izvještaja je da obezbijedi sveobuhvatan uvid u aktivnosti koje se sprovode u Društvu u cilju izvršenja sopstvene procjene rizika i solventnosti.

Društvo je uspješno odgovorilo na sve postavljene izazove i prilagodilo se novoj situaciji pokretanjem strateških projekata koji će u budućnosti doprinijeti daljem povećanju efikasnosti i poboljšanju usluge klijentima. Posebno se ističe sprovođenje značajnih projekata kao što je IFRS 17/9, automatizacija procesa sa ciljem postizanja bržeg i preciznijeg poslovanja, fokus na klijenta i stvaranje nove vrijednosti za korisnike i kroz proces kupovine i kroz postprodajni proces ali i dalje unaprjeđivanje i optimizacija ostalih poslovnih procesa, te upravljanje troškovima, što rezultira i dobrim poslovnim rezultatima.

Društvo je u 2024. godini uzelo učešće u sprovođenju druge vježbe testiranja otpornosti na stres (stres test) društava za osiguranje u Crnoj Gori a sa ciljem testiranja ranjivosti osiguravača u Crnoj Gori kroz pretpostavku određenog stresnog scenarija na imovinu, obaveze i zahtijevani solventni kapital društava za osiguranje prema podacima društava za osiguranje sa stanjem na dan 31. decembar 2023. godine uz pretpostavku da je Crna Gora punopravna članica EU. Dodatni cilj stres testa se ogledao u podizanju svijesti u Upravi Društva o realnim tržišnim rizicima čiji razvoj može negativno uticati na solventnu poziciju Društva kao i na postojanje razvijenog

Godišnji izvještaj menadžmenta za 2024. godinu Uniqa životno osiguranje a.d. Podgorica

osiguravajućeg i investicionog portfolija i jake kapitalne pozicije, da izdrži izazov predstavljen u stres testu.

Izloženost različitim finansijskim rizicima Društvo izbjegava i/ili svodi na minimum odlučujući se za konzervativnu politiku ulaganja, što je opisano u prethodnim tačkama. Plasmani slobodnih novčanih sredstva su prije svega definisani Pravilnikom o deponovanju i ulaganju sredstava tehničkih rezervi društva za osiguranje („Sl. list CG“, br. 62/18), a Društvo je razvilo i svoje interne akte: Pravilnik o uslovima i načinu deponovanja i ulaganja sredstava Društva i Smjernice za ulaganje sredstava koje se ažuriraju na godišnjoj osnovi.

Kao pomoć i podrška Izvršnom direktoru u donošenju odluka o adekvatnom upravljanju rizicima, formiran je Komitet za rizike. Komitet za rizike koji predstavlja nezavisnu, kontrolnu i savjetodavnu funkciju, koja podržava Izvršnog direktora u postupku kontrole i praćenja "rizičnog profila" Društva u kratkoročnom i dugoročnom pogledu, kao i u postupku definisanja i usaglašavanja okvira za upravljanje rizicima sa zakonskom regulativom, kao i sa standardima UNIQA Grupe.

Komitet za upravljanje rizicima i bezbijenost se fokusira na teme upravljanja rizicima u najširem smislu. Na komitetu se izvještava o kvantitativnim (situacija ekonomske solventnosti i profil rizika) i kvalitativnim temama upravljanja rizicima (Heat Map). Nadalje, raspravljaju se regulatorne izmjene i dopune, mjere za ekonomsku kontrolu (sistem limita).

Proces upravljanja rizicima u Društvu obezbjeđuje periodično izvještavanje koje Upravi Društva omogućava da donosi odluke u vezi sa ostvarenjem dugoročnih ciljeva.

U Podgorici, 31.03.2025. godine

UNIQA životno osiguranje a.d. Podgorica

Izvršni direktor

Boris Đurović